Դ· ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1129 ՈՒՐԲԱԹ 9 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1887 (Ն· Տ·) 21 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1887 3 ՍԷՖԷՐ 1305

20 ՓԱՐԱ (ՑʼՆՈՐ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ)

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ Ի ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
[illegible] ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Նորատունկեան-խան

[illegible] غلطه‌ده نورادونكیان خاننده ارەولك
غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han ,Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ (ՑʼՆՈՐ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ)

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ· Պոլսոյ համար տարեկան	դահեկան արծաթ		160
» » վեցամսեայ	»	»	80
» » եռամսեայ	»	»	40
Գաւառաց » եւ տեղական թղթատարով տարեկան	»	»	240
Գաւառաց համար եւ տեղական թղթատարով վեցամսեայ	»	»	120
Օտար երկիրներ, տարեկան	Ֆրանք		56
» » վեցամսեայ	»		28

Դուրս ղրկուած լրագրաց ճամբու ծախքը Տնօրէնութեան վրայ է. Խմբագրութեանս ղրկուած նամակ կամ գրութիւն ետ չտրուիր։

Les annonces sont reçues àl'Eastern Agency place Karakeuy Deïrmen Han Co stantinople

Կ· ՊՈԼԻՍ, 9 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, 1887

ԵՐԵԿԻ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

(ՀՈԿՏ. 15ԷՆ ՄԻՆՉԵՒ 18 ՀՈԿՏ.)

Սոպրանյէն հրաւիրուեցաւ ի նիստ Հոկտ. 15/27ին։ Մնացեալ ընտրութիւնք Սոպրանյէին բացումէն ետքը պիտի կատարուին։

—Աւստրիոյ Երեսփոխանաց ժողովոյն Երիտասարդ Չեխ ներկայացուցիչք նոր խումբ մը կազմեցին՝ ամեն սլաւ Երեսփոխաններու առջեւ բաց։ Ցարդ 20 Երեսփոխանք յարեցան այս խմբի, որոյ նպատակն է պաշտպանել Աւստրիոյ մէջ սլաւ լեզուն ընդդէմ գերման լեզուին, և ոյժ տալ ամեն առաջարկութեանց որոց նպատակն է ևս քան զեւս սեղմել գերման լեզուին պաշտօնական գործածումն յԱւստրիա։

—Պուլկար նախարարներէն Պ. Ստոյլով հինգ տարբեր շրջանակներէ ընտրուած է, Պ. Պ. Ժիվքով, Նաչեւիչ և Ստրանսքի երկերկու շրջանակներէ։

—Կառավարական Սվոպոտա թերթը կ'ըսէ. «Ընտրութեանց արդիւնքն ապացոյց մ'է թէ Պուլկարիա կարող է քաղաքական անկախ կեանք մ'ունենալ, և Պուլկարիոյ այս արժանիք պէտք է ի նկատ առնուի դիւանագիտութեան կողմէ, որ կը զեղծանէ՝ իրեն եւեթ վերագրելով փոքր ժողովրդոց ճակատագրին վրայ վճիռներ արձակելու իրաւունքը։ Թուրքիա մանաւանդ լաւ կ'ընէ պնդելով Տէրութեանց մօտ, որպէս զի ճանչեն կատարեալ իրողութիւնն։»

—Անցեալ շաբթուն մէջ նշանակելի անկում մը կրեցին ռուսական արժեթուղթք, Զարին քաղաքականութեան պատճառած մտահոգութեան շնորհիւ։

—Թայմզին Վիէննայի Թղթակիցը կը հեռագրէ.

«Իրազեկ աղբիւրէ մը կ'իմանամ թէ, Պուլկարիոյ վերջին ընտրութեանց արդիւնքէն գրգռեալ, Զարը մտադիր է չեղեալ հրատարակել Պերլինի Դաշնագիրը։

«Ռուսական արքունեաց համասլաւեան տարրք շատ յոյս ունին թէ Զարն, ի Ռուսիա վերադառնալուն, Մոսքուա երթալով, Քրէմլինի պատմական պալատէն պիտի հռչակէ Պերլինի Դաշնագրին ջնջումն։

«Ասոր չի մակաբերուիր թէ Ռուսիա պիտի ձեռնարկէ անմիջապէս զինուորական ոյժով գրաւել Պուլկարիա։ Զարին այդ նոր յայտարարութիւն նման պիտի լինի իւր հօր յայտարարութեան, որով 1870ին մերժուած էր Բարիզի Դաշնագիրն, այսինքն՝ Ռուսիա իրեն համար ո՛չ եւս պարտաւորիչ պիտի նկատէ 1878ի կարգադրութիւնը։

«Բայց արդ՝ Զարն ա՛յնչափ անգամներ դէմ դրած է համասլաւեանց խորհուրդներուն, որ յուսալի է թէ ետ կենայ այնպիսի յայտարարութենէ մը, որ բուռն գրգռութիւն յառաջ պիտի բերէ անշուշտ։ Ռուսիա շատ պատճառներ ունի առ այժմ պատերազմ չուզելու. բայց և այնպէս Ռուսիոյ հանրային կարծիքն ա՛յնչափ յուզեալ է Պուլկարիոյ եղելութեանց պատճառաւ որ Զարին կողմէ ազդու ընթացք մը պահանջելի է։ Արդէն կ'ըսուի թէ կտրուկ ոճով զեկուցագիր մ'ուղղուեր է Պ. Նելիտովի կողմէ, որ կ'ուզէ հասկնալ թէ Կայս. գերիշխան կառավարութիւնը պիտի հրամայէ՞ Ֆերտինանտ Իշխանին մեկնիլ Պուլկարիայէն։ Օսմ. դիւանագիտութիւնը ցարդ յապաղած է հապճեպ որոշումները, բայց հիմա ռուս դիւանագիտութիւնը վճռական պատասխան մը կ'ուզէ։

«Պուլկար կառավարութեան ամեն անկարգութիւն ազդուապէս նուաճելու քաղաքականութիւնը, կը գրգռէ զԶարն ինք ևս բուռն գործողութեան մը ձեռնարկելու։ Պ. Ստամպուլովի կտրուկ ընթացքին դէմ, ի Պուլկարիա նոր յեղափոխութիւն մը յարուցանելու գաղափարը պարտին թողուլ Ռուսասէրք։ Ռուսական թելադրիչք սրտով չեն գործեր երբ հրացանի բռնուելու վտանգը կը տեսնեն իրենց առջեւ։»

—Կլեմէս եպիսկոպոսը ներկայացաւ Ֆերտինանտ Իշխանին, և իւր հաւատարիմ հպատակութեան զգացումներն յայտնեց։

—Պ. Ստամպուլով Կլեմէս Եպիսկոպոսի այս գործին նկատմամբ ըսեր է Թայմզի Թղթակցին թէ ինք բնաւ կարեւորութիւն չի տար ադոր. զի համոզուած է թէ վաղ կամ անագան ամեն ընդդիմադիրք, նոյն իսկ Ռուսասէրք, հասկնալով իրենց խորհրդոց անտեղութիւնը, պիտի ընդունին և պաշտպանեն այժմեան դրութիւնը։

—Կը հերքուի այն լուր թէ Ֆերտինանտ Իշխանի անձին դէմ դաւադրութիւն մը երեւան ելեր է։

* * *

Մօրնինկ Փօսթ խորհուրդ կուտայ Անգլիոյ՝ բացորոշապէս յարիլ Գերմանիոյ, Աւստրիոյ և Իտալիոյ երրեակ դաշնակցութեան, ի դերեւ հանելու համար Ռուսիոյ և Ֆրանսայի պատերազմական դիտումները։

—Կալիցիոյ (Աւստրիական Բոլոնիա) լեհ լրագիրք, Բոլոնիոյ Թագաւորութեան վերահաստատման մասին Քրէօյց Զայտունկի գաղափարին վրայ խօսելով, կ'ըսեն թէ պէտք է զգուշանալ վստահելէ Բրուսիոյ նենգամիտ խօսքերուն։

—Ի Քոփէնհակ Զարին դէմ փորձելի ոչնչական դաւադրութիւն մը երեւան հանուեցաւ։ Լէոն Եասեւիչ անուն հանրածանօթ Ոչնչական մը ձերբակալեցաւ ի Վիէննա, երբ Քոփէնհակ երթալ կը պատրաստուէր։ Բարիզէ մինչեւ Վիէննա իրեն հետեւած էին ծպտեալ ոստիկաններ, և իւր գոյից մէջէն ելաւ նամակ մը ստորագրութեամբ Պ. Լաւրովի, Զուիցերիա ապաստանեալ ռուս Ոչնչականաց գլխաւորին։ Գաղտնի ոստիկանութիւնն ապացոյցներ ունի եղեր թէ Եասեւիչ չար դիտում մ'ունէր Զարին դէմ։ Ռուս իշխանութեանց պիտի յանձնուի, պատժուելու համար ըստ ռուսական օրինաց։

—Սերպ կառավարութիւնն արգիլեց 325 պուլկար գաղթականաց մուտքն ի Սերպիա։ Սխալ է եղեր այն լուր թէ սերպ կառավարութիւնն Աւստրիոյ պահանջմամբ ի գործ դրեր է այս տնօրինութիւն։ Կանոնաւոր պայմանագիր չունեցող սպայք պիտի ճամբուին սերպ բանակէն, իրենց երեք ամսոյ թոշակին հաւասար գումար մ'ընդունելով իբրև փոխարինութիւն։

—Միլան Թագաւորն իւր գահաժառանգ որդւոյն դաստիարակ ընտրեց զՊ. Փոփովիչ, կրթական նախարար Պ. Կարաշանինի նախորդ նախարարութեան մէջ։ Այս արքայական որոշում բուռն տպաւորութիւն մ'ըրաւ Պելկրատի քաղաքական ակմբոց մէջ. զի Պ. Փոփովիչ Պ. Կարաշանինի «յառաջդիմական» կուսակցութեան ամենէն գործօն անդամներէն մին էր եւ մտերիմ խորհրդակից Պ. Կարաշանինի։ Պ. Փոփովիչ Պատէն գնաց իւր արքայազուն աշակերտին մօտ։

—Թայմզին Պերլինի Թղթակիցը վաւերական աղբիւրէ կ'իմանայ թէ Գերմանիոյ, Աւստրիոյ և Իտալիոյ երրեակ դաշնակցութիւնը նորոգուած է հինգ տարւոյ համար։ Այս դաշնակցութեան պայմաններէն մին է թէ Իտալիա իրաւունք պիտի ունենայ եթէ ուզէ բացարձակ չէզոքութիւն պահելու ֆրանքօ-գերմանական նոր պատերազմի մը մէջ։

—Իտալօ-Հապէշական նոր ճակատամարտի մը լուրը կը հերքուի։

—Իտալիա Նոյմ. ի սկիզբը նոր զօրք պիտի ղրկէ Մասուա։

* * *

Ի Բոզէն, լեհ կուսակցութեան պետերն այս օրերս մեծ ժողով մը պիտի գումարեն, որոշելու համար թէ ի՛նչ միջոցներ ձեռք առնուլ հարկ է՝ դէմ դնելու համար գերմանական նոր տնօրինութեան հետեւանաց, որով, ինչպէս գիտեն մեր ընթերցողք, լեհական լեզուին գործածումն արգիլուած է Բոզէնի ամեն նախակրթարանաց մէջ։

—Միաց. Նահանգաց մէջ հետզհետէ օրուան խնդիր կը դառնայ նոր Նախագահին ընտրութիւնն, որ պիտի կատարուի առաջիկայ տարի։ Ռամկավարականք կ'առաջարկեն վերընտրել զՊ. Քլիվլէնտ, իսկ Հանրապետականք նոր ընտրելի մը կը ներկայացնեն յանձին Պ. Ճօն Շէրմանի, Ծերակոյտի Նախագահ։

—Փոխարքայ Լորտ Տըֆըրին նամակ մը ղրկելով Հայտերապատի Նիզամին, սիրալիր բանիւք շնորհակալութիւն յայտնեց արքայավայել և բարեդէպ նուէրին համար (300,000 անգլ. ոսկի), զոր ըրած է Հնդկաստանի զինուորական պաշտպանութեան համար, և ծանոյց թէ Վիքթորիա Թագուհին շատ գոհ եղած է Նիզամին բարեկամական արտայայտութենէն։

—Մարոքի Կայսրն ամեն օր կը մեռնի, բայց կենդանի է դեռ։ Մարոքի ֆրանսական դեսպանը գոհութեամբ կը ծանուցանէ թէ Ն. Վեհափառութիւն հաճած է որ Մարոքեան գանձէն 100,000 Ֆր. դրամական հատուցում վճարուի ֆրանսացի Շմիտ հազարապետին ընտանեաց, որ, ինչպէս ծանուցինք անցեալներս, նենգութեամբ սպաննուած էր Արաբաց ձեռամբ։

—Զարը Բեդերսպուրկ վերադառնալուն պէս, իւր ներկայութեամբ ի ծով պիտի իջուցուի նոր սրընթաց զրահաւոր մը, ռուս նաւատորմին երկարագոյն մարտանաւն, որուն անունը պիտի լինի [illegible]։ Նոյն առթիւ պիտի կատարուի կայսերական նոր և մեծ զբօսանաւու մը շինութեան սկզբնաւորման հանդէսը։

—Մեսչերսքի Իշխանին տասն երկու տարիէ հետէ հրատարակած Կրաժտանին (Քաղաքացի) անուն կիսաշաբաթական թերթը, Զարին յատուկ բարեհաճութեամբ, սկսաւ համապազօրեայ հրատարակիլ այս օրերս։ Մեսչերսքի Իշխան Կաթկովեան գաղափարներով տոգորեալ է, և յետ այսօրիկ պիտի լինի այդ գաղափարաց գլխաւոր ներկայացուցիչն Արքունեաց մէջ և լրագրութեան մէջ։ Զարն հրամայեր է որ Պ. Կաթկովի տրուած պետական նըպաստն յատկացուի Մեսչերսքի Իշխանին։ Դիտելի է սակայն որ ինչ ինչ կարեւոր խնդրոց մէջ հրապարակագիր Իշխանը Պ. Կաթկովէ աւելի պահպանողական է։ Օրինակի համար, թշնամի է Ֆրանսայի յեղափոխական գաղափարաց. կ'անարգէ Ֆրանսայի ժողովրդային կառավարութիւնը։ Նուաստացեալ կը համարի զՖրանսա իւր ռամկավարական գաղափարաց պատճառաւ, և բացարձակ հակառակորդ է ֆրանքօ-ռուս դաշնակցութեան գաղափարին։

* * *

Բաֆարէլի խնդրոյն նկատմամբ Հաւասի անցեալ օրուան հեռագիրը սըխալ էր։ Հաւասի հեռագիրը կ'ըսէր Բաֆարէլ և Տ'Անտլօ զօրավարք եւեթ յանցապարտ կը դատուին։ Երեկի Սուրհանդակաւ առնուած լրագրերէն կը տեսնենք թէ պատերազմական և դատական նախարարութիւնք, վերջ տալու համար հասարակութեան մտահոգութեան, որ կը կարծէր թէ զինուորական վարչութեան տակաւին ուրիշ անդամներ ևս կաշառակերութեան նոյն անպատիւ արարքներու մէջ մաս ունին, հարկ համարած են ծանուցանել թէ, պատերազմական պաշտօնատան մարդոց մէջ, կամ զինուորականաց մէջ, միայն երկոքին զօրավարք Բաֆարէլ և Տ'Անտլօ մեղապարտ կը ճանչուին։ Ասոր կը հետեւի թէ ձերբակալեալ Տիկնայք և Պարոնայք որք զինուորական չեն՝ կը մնան ձերբակալուած, իբրեւ մեղսակից «պատուանշաններու առուծախի» ամօթալի գործոյն մէջ։

—Ֆրանսական մամուլն ընդհանրապէս գոհ է Պուլանժէ զօրավարին տրըւած պատժէն։ Պուլանժէ ըսած էր թղթակիցներու.

«Գիտեմ թէ պատերազմական նախարարին բացած այս (Բաֆարէլեան) պայքարն ինձ դէմ ուղղուած է։ Այդ քան մեծ կարեւորութիւն մը չունի ինձ համար։ Ես վեր եմ այդպիսի հարուածներէ. ադոնք չեն կրնար դպչիլ ինձ։ Բան մը չպիտի գտնուի որ իբրև մարդ իմ արժանապատուութեանս և իբրեւ զինուոր իմ պատուոյս դպչի։ Իմ հակառակորդացս փորձն ցաւն իմ վայելած ժողովրդականութիւնս է, որ անհանգիստ կ'ընէ զիրենք։ Ժողովուրդը պիտի դատէ անոնց զգացումներն։ Ադոնք հիմա զէնքեր կը պատրաստեն որք օր մը իրենց դէմ պիտի դառնան. զի անոնք իսկ որք այժմ տրամադիր են հաւատալ, շատ չանցած պիտի ձանձրանան հաւատալէ այսչափ բազմադիմի զրպարտութեանց։ Ժողովուրդը բանին էութիւնն իմանալ պիտի ուզէ, և պիտի հասկնայ թէ ո՛վ եմ ես, և թէ պատերազմական նախարարն արդի քննութիւնը կը մղէ զիս հարուածելու յուսով միայն։ Բայց ըսէ՛ք կ'աղաչեմ թէ ես հոգ չեմ ըներ։»

Պատերազմական նախարարին հրամանաց ներքեւ պաշտօն վարող զօրապետի մը նոյն նախարարին դէմ գործած այս լեզուն կարգապահութեան տարրական կանոնաց հակառակ էր։ Ուստի, Ֆեռօն զօրավարը (պատերազմական նախարարն) Պուլանժէ զօրավարին վերագրեալ խօսքերը Նախարարաց Խորհրդոյն ներկայելէ յետոյ, հարցուց հեռագրաւ թէ ճի՞շդ են իրեն վերագրեալ այս խօսքեր։ Պուլանժէ ի սկզբան պատասխանեց թէ չի հասկնար թէ ո՛ր լրագրոյ գրուածը կ'ակնարկուի, և խնդրեց որ լրագրերն իրեն ղրկուին։ Բայց լրագիրք որք կը պարունակէին Պուլանժէ զօրավարին հետ տեսակցող թղթակցաց խօսքերն, արդէն հասած էին ի Քլէրմոն — Ֆեռան։ Նախարարն ուրեմն նորէն հարցուց Պուլանժէի թէ կը հաստատէ՞, այո՛ կամ ոչ, իրեն վերագրեալ խօսքը։

Պուլանժէ պատասխանեց թէ իրեն վերագրեալ խօսքերը ճիշդ են։ Ասոր վրայ, Նախարարն անմիջապէս հեռագրեց. «Երեսնօրեայ խստագոյն ձերբակալման կը դատապարտեմ զձեզ։ Հեռագրոյս հաստատութիւնը կ'ընդունիք նամակաւ։» Նոյն երեկոյ նախարարական նամակ մ'ուղղուեցաւ առ Պուլանժէ զօրավար, որով կը յայտնուի թէ ի՛նչ նկատումներով այս զինուորական պատիժ տնօրինուած է իրեն համար։ Կը պատմուի թէ նախարարական խորհուրդն յորում կարգադրուեր է Պուլանժէ զօրավարին հեռագիրն՝ յուզեալ էր։ Նախարարք ոմանք պահանջեր են որ Պուլանժէ անմիջապէս արձակուի զինուորական գործօն ծառայութենէ։ Բայց Զօր. Ֆեռօն պնդեր է թէ առ այժմ այսչափը բաւ համարի։

Զինուորական մը որ պարզ ձերբակալման կ'ենթարկի, կրնայ տունէն դուրս ելնել և զինուորական վարժութեանց մասնակցիլ։ Բայց խստագոյն ձերբակալման ենթարկեալ սպայն կը պարտաւորի թողուլ իւր սուր և իւր տան մէջ փակուած մնալ մինչեւ պայմանաժամուն լրանալն։ Իւր կնոջմէ զատ ո՛չ զոք կրնայ ընդունիլ։ Կը բանտարկուի սենեկին մէջ. իւր տան առջեւ պահակ կը դրուի, եւ յանձնաժամ եւեթ կրնայ դուրս ելնել, երբ բժիշկ մը վկայէ թէ իւր առողջութիւն թարմ օդ կը պահանջէ։ Ահա այս վերջին և ծանրագոյն պատիժ Պուլանժէ ամենայն հնազանդութեամբ սկսաւ կրել՝ պատերազմական նախարարին հեռագիրն ստանալուն պէս, և գեթ այս հլութեամբ մասնակի դարմանեց անկարգապահութեան եպերելի գործն յորում գտնուած էր՝ իւր մեծաւորին դէմ խօսելով։

— Հանրապետութեան Նախագահ Պ. Ժիւլ Կրէվիի փեսայ Պ. Վիլսոն արմատական լրագրաց կողմէ ամբաստանեալ էր թէ զիւր ազդեցութիւն ի գործ դրած է Բաֆարէլ-Լիմուզէնեան առեւտրոյն նպաստելով, այն է՝ պատուանշաններ ստանալով անոնց համար որք առաւելագոյն դրամ կուտային։

Պ. Վիլսոն, հրապարակաւ հերքելէ յետոյ այս ամբաստանութիւններ, ինքնին ներկայացաւ ընդհանուր դատախազին, եւ իւր ներկայութեան կանչուելով հարցաքննեցան Տիկնայք Ռադգածի և Լիմուզէն, որք իրենց ընկեր ցուցած էին զՊ. Վիլսոն։ Տիկին Ռադգածի դատաւորին 'քով տեսնելով զՊ. Վիլսոն, սկսաւ լալ տղու մը պէս, և խոստովանեցաւ թէ ինք դիտմամբ Պ. Վիլսոնի անունը տուած էր, որպէս զի գործին տակը մեծ մարդիկ կան ըսուելով քննութեան շուտով վերջ տրուէր և գործը գոցուէր։ Նոյն բանն աւելի հանդարտ եղանակաւ խոստովանեցաւ Տիկին Լիմուզէն, որ իւր համբակ գործակցուհիներէն աւելի պաղ արեամբ և աւելի հնարիմացութեամբ վարուած է այս տգեղ մեքենայութեանց մէջ։ Բայց և այնպէս, արմատական լրագիրք, մանաւանդ Պ. Ռօշֆօռ, Պ. Վիլսոնի օձիքը ձեռքէ չեն ձգած։ Ֆրանսայի քաղաքական և ընկերական կեանքին ներսերը ճարակեալ ապականութիւնները դուրս հանելու եղական առիթ մը կը համարուի այս։

—Տ'Անտլօ զօրավար Անգլիա փախեր է, բայց Ֆրանսա պիտի վերադառնայ եղեր երբ դատաստանն սկսի։

—Գերման լրագիրք շատ գոհ են Պուլանժէ զօրավարին նուաստացումէն, և կը յուսան թէ բոլորովին կը զրկուի ԺԳ. զօրաբանակին հրամանատարութենէն։ Բայց այս հրատարակութիւնք ծառայութիւն մը կը մատուցանեն Պուլանժէ զօրավարին, նպաստելով անոր ժողովրդականութեան պահպանման։

* * *

Մարոքի հզօր ցեղերէն միոյն ապստամբութիւնը, զոր ծանոյց հեռագիրը, նախաշաւիղ կը համարուի քաղաքային պատերազմին, որ անշուշտ պիտի ծագի Մարոքի մէջ, ի լուր մահուան Մարոքի Սուլթանին։

—Սպանիոյ օրինակին հետեւելով, Ֆրանսա ևս ի Թուլոն զինուորական պատրաստութիւն կը տեսնէ, ի հարկին զօրք ղրկելու համար ի Մարոք։

—Սերպիոյ արմատական կուսակցութեան վերջին ընտրութեանց մէջ

—)(73)(—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԺԻՒԼ ՄԱՌԻ

ԹԷՌԷԶ

ՄԱՍՆ ԵՐՐՈՐԴ

ՔԻՆԱԽՆԴԻՐ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐ

—Անհնար է որ բան մը լսած չըլլաս, եւ օգնութեան աղաղակը լսելով դուրս ելած չըլլաս... չվազեցի՞ր չգացի՞ր այն կողմն ուսկից ձայնը կուգար։

Մալատի զարմացկոտ դէմք մ'առաւ։

—Այնպիսի պատճառ մը կար որ բան մը չլսեցի եւ գործին չխառնուեցայ, ըսաւ։

—Ի՞նչ պատճառ...

—Այդ ժամուն տունէս բացակայ էի...

—Ո՞ւր էիր։

—Փասիաններու երամակ մը կը փնտռէի որք կը կարծէի թէ թառած էին անտառին միւս ծայրը...

—Ինչո՞ւ համար սուտ կը խօսիս։

—Սուտ չեմ խօսիր, ըսաւ ծերունին երեսը թթուեցնելով։

—Երբ գործարանին բանուորներն եկեր տարեր են Նադիվէլը մահամերձ վիճակի մէջ, հիւղակիդ առջեւէն անցեր են։ Ներսը լոյս կար...

—Կարելի է, կինս յաճախ կ'աշխատի գիշերները։

—Բանուորներէն մին կարծիք յայտնեց որ լաւ կ'ըլլար Նադիվէլը տունդ փոխադրել, եւ պատուհանէն ներս նայեցաւ... Զքեզ տեսաւ։

—Անհնա՛ր է, ըսաւ գիւղացին սրտնեղութեան շարժումով մը։

—Զքեզ տեսաւ։ Մխախոռդ բերանդ էր։ Դուռը զարնելու վրայ էին եւ եղելութիւնը պիտի պատմէին քեզ երբ բանուորներէն մին դիտել տուաւ որ եթէ Նադիվէլը տունդ փոխադրէին, մարդը պիտի մեռնէր ի չգոյէ խնամոց, որովհետեւ գիտեն չքաւորութիւնդ... մինչդեռ եթէ Նադիվէլը գործարանը փոխադրէին, տոքթոր Ֆլէիմոն Սէն-Վիդալի մէջ աւելի դիւրաւ պիտի գտնէր իրեն պէտք եղածը... Ինչո՞ւ համար սուտ կը խօսիս։

—Դարձեալ կ'ըսեմ որ սուտ չեմ խօսիր, ըսաւ Մալատի աւելի դաժան՝ գրեթէ անհամբեր ձայնով մը։ Կարելի է որ բանուորներն իրենց անցած ատեն տեսած ըլլան զիս տանս մէջ... Սակայն մարդասպանութեան գործուելէն մինչեւ բանուորաց հասնիլն առնուազն կէս ժամ անցաւ... թերեւս ժամ մը... Այդ միջոցին ես տուն դարձայ, առանց մտքէս անցունելու թէ մարդ մը սպաննուած էր մօտը... Եւ դարձեալ կ'ըսեմ, ժամ մը առաջ Պեխաասանի միւս ծայրն էի։ Գալով կնոջս, նա բան մը չէր գիտեր, եւ առաւօտուն միայն—այսինքն երեկ, ժամ եօթնին ատենները—իմացանք թէ՛ սպանութիւնն եւ թէ՛ Ժան-Մառգի ձերբակալումը։

Սամսոն անդադար նմա կը նայէր կասկածոտ դէմքով մը։

Կ'ըսէր ինքնին թէ գիւղացին ճշմարտութիւնը կը ծածկէր իրմէ։

Ինչո՞ւ համար։ Ի՞նչ նպատակաւ։ Մնաց որ, ի՞նչ գիտէր։

Իսկ Մալատի զբաղած էր գործիքներ կարգի դնելու իւր հիւղակին մէկ անկիւնը, եւ նորէն կը մռմռար ակռաներուն մէջէն, իբր թէ գաղտ երկիւղի մը պատասխանելով։

—Կռանին եւ սալին մէջտեղը չեմ մըտներ։

Սակայն Սամսոն, բռնած իւր անձին ընելով, ծերունւոյն խօսքերուն հաւատալու երեւոյթ առաւ։

—Կը կարծեմ որ, ըսաւ, եթէ թանկագին տեղեկութիւն մը ունենաս ինձ հաղորդելիք, չպիտի վարանիս, Ժան-Մառգի օգտին համար որ կրնայ դատապարտուիլ։

—Կը հաղորդեմ ձեզ, ապահով եղէք։

—Գիտե՞ս թէ Նադիվէլ ո՛ւր սպաննուեցաւ։

—Այո։ Այս առաւօտ դարձեալ անցայ անկից։

—Կրնա՞ս հոն տանիլ զիս։

—Աչքերս գոց։ Առպար-Վէսի կողմն է... գիտէք անշուշտ, հոն ուր ճագարի մեծ որջ մը կայ։

—Լա՛ւ, հոն տար զիս։

—Ի՞նչ կ'ուզէք ընել։

—Պիտի տեսնեմ։

Եւ երբ ճամբայ ելան,

—Պատահա՞ծ է որ ճագարի մը հետեւիս՝ ձիւնին վրայ նորա քայլերուն շաւիղը բռնելով... կամ վարազի մը, անտառին մէջ նորա հետքերուն հետեւելով...

—Շատ անգամ։

—Լա՛ւ, ես ալ պիտի փորձեմ այդպէս ընել։

—Ձիւն չկայ բնաւ եւ այնքան տաք կ'ընէ որ լաւ շան մը քիթը պէտք է ունենալ ճագարի մը հետեւելու համար... գալով վարազներուն, տասն տարիէ ի վեր հատ մը չեմ տեսած անտառին մէջ։

—Հասկցար միտքս, Մալատի, եւ չհասկնալ մի՛ կեղծեր։ Իմ փնտռած անասունս Նադիվէլի սպանիչն է... պիտի երթամ իւր խշտիքը եւ պիտի բռնեմ զնա այծեամի մը պէս, հո՛ն ուր կ'սպասէր, եւ խոտերուն մէջէն պիտի հետեւիմ նորա բռնած ճամբուն։

—Ձեր ընելիք փորձն աւելորդ է, պարոն Սամսոն։

—Աւելո՞րդ, երբ Ժան-Մառգի կեանքն անկից կախումն ունի թերեւս։

—Կ'ուզեմ ըսել թէ, ըսաւ Մալատի որ անխռով կը մնար, աչերը միշտ խոնարհեցուցած, կ'ուզեմ ըսել թէ շաւիղ մը հետեւելու համար բովանդակ Սոլոնեի մէջ ինձմէ աւելի կարող որսորդ մը կամ գողորսորդ մը չկայ... Է՛հ, ես արդէն ըրի ձեր ընելիք փորձն եւ ի դերեւ ելայ։

—Դո՞ւն։

—Այո՛։ Եւ հազիւ վայրկեան մ'առաջ։

—Ի՞նչ էր նպատակդ։

—Լոկ հետաքրքրութիւն... որսորդի բնազդիք... դժուարութեանց յաղթելու փափաք...

—Եթէ դուն ի դերեւ ելեր ես—թո՛ղ որ չեմ հաւատար—պատճառն այն էր որ խոտերն, որք նախ պահած էին քայլերուն հետքը, վերականգնած էին, այնպէս չէ՞։ Ցօղն եւ արեգակն ամեն բան ջնջած էին։

—Այո։

—Եւ դուն, որ սովորաբար այնքան խորամանկ ես, երբ գիտես որ անտառին մէջ բոլոր հետքերը կ'աներեւութանան երբ ցօղը չորնայ, դուն երկու օր սպասեցի՞ր խուզարկութեանց սկսելու համար, փոխանակ երէկ սկսելու... երբ այսօր լաւ գիտէիր թէ ի դերեւ պիտի ելնես, մինչդեռ երէկ յաջողելու հաւանականութիւն կար։

Գիւղացին բան մը չգտաւ պատասխանելու։

—Խոստովանէ որ իմ ընելիքս դուն արդէն ըրեր ես, եւ եթէ իմ խուզարկութիւններս աւելորդ պիտի լինին, քու խուզարկութիւններդ ապարդիւն չեն եղած։

Մալատի ուսերը թօթուեց։ Սակայն լուռ մնաց։

Այսպէս քանի մը վայրկեան քալեցին լռիկ. յետոյ ծերունին կանգ առաւ եւ մատովը ցոյց տալով բարձր խոտեր, անձուկ կածանի մը մէջտեղ, ըսաւ.

—Այդտեղ գտեր են Նադիվէլը։

Ձեռներն ի գրպան դրաւ եւ իւր տեղը մնաց, մինչդեռ Սամսոն կը յառաջանար կորաքամակ։

Արիւնը բոլորովին անհետացած չէր։

Խոտերուն վերին մասն սպիտակ էր եւ ուղիղ կանգնած էին, սակայն իրենց ծածկած հողին վրայ տակաւին կը տեսնուէր չոր արեան զանգուած մը, եւ երբ Սամսոն մօտեցաւ, ճանճերու տարմ մը թռան իրենց զզրաթորմի աւարէն, պտուտկեցան եւ աներեւոյթ եղան։

Սամսոն չորս կողմն յածեց իւր ուշադիր նայուածքը։

Կարծես թէ կ'ուզէր հարցափորձել մացառներն եւ ծառերն, որք հանդիսատես եղած էին սպանութեան, իրենցմէ կորզելու համար իրենց գաղտնիքը։

Արեան զանգուածին մօտ կը բարձրանար մացառներու թանձր թուփ մը ճամբուն աջ կողմը, մինչեւ ձախ կողմն, ընդհակառակն, եղեւիններ կային—Առպար-Վէսի—որք տնկուած էին աւազուտ եւ լերկ գետնի մը վրայ։

Սպանիչն այդ մացառներու մէջ պահուըտած լինելու էր, Նադիվէլի սպասելով։

Այնտեղէն իմացած էր անոր գալն, այնտեղէն պարպած էր ատրճանակը, խաւարամած մթութեան մէջ։

Սամսոն մացառուտը կը պրպտէր իւր մանրախոյզ նայուածքով։

Մացառուտին մէջ մտաւ։

Փուշերն իւր հագուստին կառչեցան — նոյն այն փուշերն որք կառչած էին մարդասպանին հագուստին։

Թուփը ճամբէն բարձր էր։ Հակառակ թուախիտ ոստերուն, շրջակայքը կը տեսնուէր։

Ետեւի կողմը, քանի մը ոտք քառակուսի տարածութեան վրայ, պտերներու թուփ մը կար, վեց ոտքէ աւելի բարձր։

(Շարունակելի)

գտած յաջողութեան պատճառաւ, Նախարարապետ Պ. Ռիստիչ հարկադրուած է կրել անոնց պայմանները։ Այս օրերս բանակցութիւնք տեղի ունեցան Նախարարապետին և իւր արմատական դաշնակցաց միջև, յորմէ երևցաւ թէ Արմատականաց գլխաւոր պահանջումն է որ Սերպիա ազատի Աւստրիոյ ելմտական ու տնտեսական թևարկութիւնէն, որուն տակ մտած կը գտնուէր Պ. Կարաշանինի իշխանութեան օրով։ Պ. Ռիստիչ խոստացաւ բստ կարի գոհացում տալ այս պահանջման։

—Սև Ծովու ռուս Նաւատորմին աճման պատճառաւ, Սեւաստափոլի Նաւահանգիստն, իբրև նաւային առաջնակարգ կայան, կը վերստանայ այն կարևորութիւն զոր ունէր Խրիմու պատերազմին ժամանակ։ Սեւաստափոլի այժմեան առևտրական նաւահանգիստը բոլորովին նաւատորմին և զինուորական պաշտպանութեան յատկացած լինելով, առևտրական նաւուց համար մօտերն ուրիշ նաւահանգիստ մը սահմանուելու վրայ է։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կրօնական Ժողովն ի նիստ գումարեցաւ երէկ ընդ նախագահութեամբ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր և ատենապետութեամբ Դիմաքսեան Գեր. Հմայեակ եպիսկոպոսի և զբաղեցաւ հետևեալ խնդիրներով։

Նկատողութեան առնլով Սիլվանի ազգայնոց կրթական վիճակն, որոշեց առաջարկել Միացեալ Ընկերութեանց որպէս զի վարժարան մը բանան անդ։

Որոշեց այցելու հովիւ մը կարգել Նիքոէ, Կորնթոս, Միջերկրականի այլ կղզիներն և Ափրիկեան Տրիպոլիս բնակող ազգայնոց համար որք զուրկ են հոգևոր մխիթարութենէ։

Ընթերցաւ Սարաճեան Արժ. Յովսէփ վարդապետի կողմէ ներկայացեալ ծրագիրն ի մասին կրօնական թերթի մը հրատարակութեան և ընդունելով զայն, որոշեց տեղեկագրել Խառն Ժողովոյ։

Որոշեց յառաջիկայ հինգշաբթի օրուան համար ի նիստ հրաւիրել առաջնորդական վիճակաց վերակազմութեան յանձնաժողովն։

Զբաղեցաւ նաև յետամնաց ատենագրութեանց ընթերցմամբ և վաւերացուց զայնս։

Եւդոկիոյ առաջնորդական տեղապահ Արժ. Սահակ վարդապետի կողմէ երէկ ի Պատրիարքարան հասած հեռագիր մը կը ծանուցանէր թէ բանտէն արձակուած են այն հայ երիտասարդներն որք բաւական ժամանակ առաջ ձերբակալուած էին ամբաստանուած լինելով իբր թէ իրենք եղած լինէին հեղինակներն այն գրութեանց, որք Եւդոկիոյ փողոցներուն մէջ պատերուն փակցուած էին տեղային վարչութեան դէմ։

Եգիպտոսի առաջնորդ Գեր. Մատթէոս Եպիսկոպոս Իզմիրլեան յառաջիկայ չորեքշաբթի օր կը մեկնի մայրաքաղաքէս իւր վիճակը վերադառնալու համար։

Ակնայ գաւառական ընդհ. ժողովն՝ բստ յանձնարարութեան Ազգ. Կեդր. Վարչութեան՝ սեպտեմբեր 23ին ի նիստ գումարուելով, երեսփոխանական ընտրութիւն կատարեր և վիճակին հրաժարեալ երեսփոխանին տեղ երեսփոխան ընտրեր է Պօյաճեան Մեծ. Յովհաննէս էֆէնտին։ Ակնայ գաւառական ժողովոյ ընտրութեան տեղեկագիրն ի մօտոյ կը հասնի ի Պատրիարքարան։

Ինչպէս արդէն ծանուցինք, Կրթական և Ելմտական [illegible], բստ հրամանի Ս. Պատրիարք Հօր, քննութեան առած էին Խզանու Ուսում. ընկերութեան նկատմամբ եկած բողոքագրերը։ Կը լսենք թէ քննութեանց արդիւնքը լիովին հաստատած է թէ՛ մեր Վանայ թղթակցին և թէ՛ նոյն ընկերութեան մէկ ուսուցչին տեղեկութիւններն որք հրատարակուեցան Արևելքի մէջ։

Խզանու Ընկերութեան կողմէ Պատրիարքարան ներկայացեր է Վահրամ Մարգարեան անուն դրամաճառ — որ կը համարուի իբր գլխաւոր վարիչ և դերակատար — միասին բերելով հաշուեցոյցեր իբր արդարացուցիչ փաստեր։ Այդ հաշուեցոյցն արդէն ինքն այնքան պերճաբարբառ է որ կը բաւէ անկէ մի քանի թիւեր առաջ բերել առանց ո՛և է մեկնութեան։

Օրինակի համար, Ընկերութիւնն 1880 սեպտ. 1 է մինչև 1883 Մայիս 31 հաւաքեր է 54150 ղրշ. 30 փարայ, որոյ մէջէն միայն 2507 ղրուշ թոշակ տուեր է վարժապետաց, մինչդեռ որ միջին հաշուով իւրաքանչիւրին ամսական [illegible] և հինգ ղրուշ կուգայ։ Բնական է որ այսպիսի պարագայի մը մէջ վարժապետը լաւագոյն համարի չորեպան լինել քան դասատու։

Եւ մինչ 2507 ղրուշ թոշակ տրուեր է վարժապետաց, 25305 ղրուշ կեդրոնը ծախսեր բրած է որոց մէջ 6000 ղրուշ գրագրի և 4318 ղրուշ գրքերու, պայմանագրութիւն (*) և 3801 ղրուշ տպագրական ծախք (*)։

Նաև 1884 մայիս 1է 1886 ապրիլ վերջ Ընկերութիւնն հասոյթ ունեցեր է 35472 ղրուշ յորմէ միայն 2391 ղրշ վճարած է դասատուաց։ Բայց այս անգամ մի քիչ յառաջդիմութիւն կայ, դասատուաց ամսականը միջին հաշուով 20 ղրուշ կուգայ։ Եւ դարձեալ տպագրութիւն, գործակալ, դրասենեակ։

Իսկ այս միջոցին տեսչի վճարուեր է մօտ 18,000 ղրուշ։

Վերջապէս ընկերութիւնը շուրջ ՀԱՐԻՒՐ ՀԱԶԱՐ ՂՐՈՒՇ հաւաքելով Ազգէն, այդ գումարի ամենափոքրիկ մասն յատկացուցած է իւր նպատակին իսկ մնացեալն, այսինքն հաւաքածին երեք չորրորդը, վատնած է այլ և այլ անուանց ներքև, մինչ որ տեղն է ըսել թէ՝ չորս զինուորի հինգ սպայ։

ՆՇԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆՔ 8 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԻ

Պատրիարքարանի կողմէ հաղորդուած

1. Տ. Պօղոս Խաչիկ Շէրէմէտեան սատեքեար Ենիգաբու՝ (խաչ 80 ղրշ.), ընդ Օր. Արաքսի Համբարձումեան Սամաթիա։
2. Ռոտոսթօցի Տ. Յակոբ Ղազարեան կօշկակար Գումգաբու՝ (խաչ 50 ղրշ.), ընդ Օր. Վարդի Յովսէփեան Գումգաբու։
3. Տ. Յովհաննէս Յարութիւնեան երկաթագործ Սամաթիա՝ (խաչ 50 ղրշ.), ընդ Օր. Ամդէր Գրիգորեան Սամաթիա։
4. Տ. Գրիգոր Ղազարոս Նէմէնճեան կօշկակար Մուսալլա՝ (խաչ 50 ղրշ.), ընդ Օր. Գոհար Միքայէլեան Սամաթիա։
5. Տ. Բէսէլ Մարգարեան թօհաֆճի Սկիւտար՝ (խաչ 50 ղրշ.), ընդ Օր. Բերուզ Յակոբեան Սկիւտար։
6. Տ. Գրիգոր Ենովք Թերզեան կօշկակար Սամաթիա՝ (խաչ 50 ղրշ.), ընդ Օր. Գոհար Յարութիւն Թելլալեան Սամաթիա։
7. Տ. Գրիգոր Յարութիւն Մինէճեան ժանյավաճառ Սալմաթոմրուգ՝ (խաչ 50 ղրշ.) ընդ Օր. Շահանդուխտ Սուքիասեան։
8. Կեսարացի Տ. Գրիգոր Կարապետեան քարտակոփ Բերա (խաչ 50 ղրշ.), ընդ Օր. Աղաւնի Յակոբեան։

Աֆիոն-Գարահիսարի ընկերական վարժարանին տնօրէն-դասատու Սմբատ էֆ. Դաւիթեան, որ դպրոցական արձակուրդի առթիւ Ակն գնացած եւ անդ մնացած էր, մայրաքաղաքս եկած է ուստից իւր պաշտօնատեղին կը վերադառնայ։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՇՏՕՆԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆՔ ԵՒ ԱՍՏԻՃԱՆՔ

Պէրադի կառավարիչ անուանեցաւ Տուրաճի նախկին կառավարիչ Հաֆըզ Մէհմէտ փաշա։

Արշիփելագոսի կղզեաց նահանգին Սումաքէրի Նախնական դատարանին Նախագահ անուանեցաւ Բունտարի Նախնական դատարանին նախկին Նախագահ Նաղիֆ էֆէնտի։

Սանիյէի երկրորդ աստիճան տրուեցաւ Ռուսճուքի Հայոց երևելիներէն Գազանճեան Յակոբ էֆէնտիի։

Բ. ԴՐԱՆ ՇՐՋԱԲԵՐԱԿԱՆԸ

Հաքիքաթ գրոյց մը կը յիշէ թէ Նախարարաց Խորհուրդը, բարձրագոյն հրամանաւ, պուլկարական խնդրոյն առթիւ կարգադրութեան նոր եղանակ մը խորհած է և թէ այս առթիւ խմբագրուած շրջաբերական ծանուցագիրը մեծ Տէրութեանց պիտի հաղորդուի օսմանեան դեսպանաց միջոցաւ։

ՊԱՐՍԿԱԿԱՆ ԴԵՍՊԱՆԱՏՈՒՆ

Վիեննայի պարսկական դեսպանատան քարտուղար Արթաքի խան Նէվբուզ, որ ինը տարիէ ի վեր այդ պաշտօնը կը վարէր, Կ. Պոլսոյ պարսկական դեսպանատան առաջին քարտուղար անուանուած լինելով, ամսոյս 3/15ին Աւստրիոյ մայրաքաղաքէն մեկնած է իւր նոր պաշտօնատեղին գալու համար։

ՊՈՒԼԿԱՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Երէկի Սուրհանդակաւ առնուած եւրոպական լրագրաց մէջ հետևեալ հեռագրերը կը գտնենք պուլկարական գործոց վրայ։

ՎԻԷՆՆԱ, 13 Հոկտ. — Պուլկար կառավարութիւնն իմանալով որ Պուլկարիոյ այլ և այլ կողմանց պաշտպան զօրագնդերն և մանաւանդ սպայք թշնամական ցոյցեր կ'ընեն, մասնաւոր պաշտօն մը յանձնեց Պ. Մանթոֆի, Նախորդ քաղաքապետն՝ որ վերահաստատուած է իւր պաշտօնին մէջ՝ բազմաթիւ ուղեկիցներով իւր պտոյտն սկսաւ Ռուսճուքէն և առաջին գործն եղաւ վեց սպաներ ձերբակալել տալ ի Ռուսճուք։ Ի Դրնովա՝ ընդդիմադիր կուսակցութեան պետ Պ. Մանչէֆ ձերբակալուեցաւ։ Կը հաւաստեն թէ ծանրապէս հիւանդացեր է, բանտի տնօրէնին հրամանաւ մարմնական խիստ պատժոց ենթարկուելուն համար։

ՊՈՒՔՐԷՇ, 13 Հոկտ. — Պուլկար Նախարարութիւնն օրինական ծրագիր մը պատրաստեր է Սօպրանիէին ներկայելու համար, որուն համեմատ Պուլկարիոյ և Արև. Րումէլիի բոլոր եպիսկոպոսական և մետրապոլտական աթոռք պիտի վերցուին, ի բաց առեալ Սոֆիայի և Փիլիպէի աթոռներն։ Բստ այդ ծրագրի, կառավարութիւնը պիտի գրաւէ եկեղեցիներ և վանքեր։

ՎԻԷՆՆԱ, 14 Հոկտ. — Ձերբակալութիւնք կը շարունակուին ի Պուլկարիա։ Ընտրութեանց առաջին օրէն մինչև ցայսօր միայն Սոֆիայի մէջ ձերբակալուեցան 400է աւելի մարդիկ։ Ի Կազրովօ, Տրէվնա, Շիշդովօ, Բլէվնա, Այդոս և այլ շատ մը տեղեր բարեկարգութիւնը չվերահաստատուեցաւ տակաւին, ընտրութիւններէն ի վեր. Նախարարական կուսակցաց զինեալ գունդեր տիւ և գիշեր կը շրջին այդ քաղաքներն և ամեն կերպ չարիք ի գործ կը դնեն զանքոֆեանց և ընդհանրապէս բոլոր ընդդիմադրաց վրայ։

ՍՈՖԻԱ, 16 Հոկտ. (Ն. Տ). — Թաղապետական ընտրութիւնք կատարուեցան այսօր, առանց բնաւ բարեկարգութիւնը խանգարուելու։ Կառավարական ընտրելիք ընտրուեցան ստուար մեծամասնութեամբ։

Գաւառաց մէջ, ինչպէս նաև ի Սոֆիա, ընտրութիւնք կառավարութեան նպաստաւոր արդիւնք տուին, ո՛չ մէկ ցաւալի միջադէպ պատահեցաւ։

ՎԻԷՆՆԱ, 17 Հոկտ. — Բեդերսպուրգէն Նոյէ Ֆրայէ Բրէսէի ուղղեալ հեռագրոյ մը նայելով, Ռուսիա գտնուող պուլկար գաղթականք նամակ մ'ուղղեր են Պուլկարիոյ ընդդիմադիր կուսակցութեան պետերուն, յայտարարելով թէ Ռուսիա չպիտի կարենայ հրաժարիլ Պուլկարիոյ մէջ բարեկարգութիւնը վերահաստատելու գաղափարէն, որ ռուսական ներքին խնդիր մ'է։ Գերմանական միջամտութիւնն հեռի պահել և աւստրիացի կաթոլիկ կուսակցութեան դէմ մարտնչիլ՝ հայրենասիրական պարտականութիւն մ'է։

ՍՈՖԻԱ, 17 Հոկտ. — Այն լուրին առթիւ զոր վերջերս հաղորդած էր Սոֆիայէն հեռագիր մը, թէ երբեմն Պ. Քարավէլոֆի Նախարարութեան անդամ Պ. Զանոֆ տեսակցութիւն մ'ունեցած է Տ. Կլէմենդի հետ, որուն ներկայ գտնուեր են նաև Պ. Պ. Ռատոսլաւոֆ և Նիքոլայէֆ, ընտրութեանց վրայ խորհրդակցելու համար, Պ. Զանոֆ խստիւ կը բողոքէ իրեն վերագրեալ այս ընթացքին դէմ, իբր թէ յարաբերութիւն ունեցած լինի Պ. Պ. Ռատոսլաւոֆի և Նիքօլայէֆի հետ։

—ՓԱՐԻԶ, 18 Հոկտ. — Պէրլինէն ԺԹ Սիէքլ լրագրոյն ուղղեալ հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Քոպուրկի Ֆերտինանտ իշխանը Սոֆիայէն մեկներ է ծպտեալ։

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

Ինչպէս արդէն ծանուցուեցաւ, վերջերս ի Բարիզ, Պառոն Հիրշի և Երկաթուղեաց միացման ընկերութեան միջև ստորագրեալ պայմանագրին յօդուած մը կը պարունակէր որով Աւստրօ-Հունգարիոյ պետական երկաթուղեաց ընկերութեան իրաւունք կը տրուէր մինչև 1887 Հոկտ. 3/15 ամբողջովին կամ մասամբ գնել Արևելեան երկաթուղեաց ընկերութեան բաժնեթղթերը միևնոյն պայմաններով որով պիտի գնէ միացման ընկերութիւնը։

Որոշեալ պայմանաժամը լրացաւ անցեալ շաբաթ օր, սակայն Աւստրիոյ պետական երկաթուղեաց ընկերութիւնն ի գործ չդրաւ իրեն տրուած իրաւունքն և մինչև իսկ յայտարարեց թէ չուզեր գնել Արևելեան երկաթուղեաց բաժնեթղթերը, Նախնական պայմանագրոյն մէջ գծուած պայմաններով։ Հետևաբար, իբրև բնական կարգաւ, միացման ընկերութեան անկ էր այդ գնումը կատարել, սակայն այսպէս չեղաւ և վերջին վայրկենին նոր բանակցութիւնք սկսան Պառոն Հիրշի հետ։

Օսմ. կայս. Պանքայի Բարիզի վարչութեան անդամ Պ. Պերժէ՝ Վիէննա գնացած է իբր ներկայացուցիչ միացման ընկերութեան (որուն մասնակից է նաև Օսմ. Պանքան) եւ կը բանակցի Պառոն Հիրշի հետ, սակայն համաձայնութիւն մը գոյացած չէ ցարդ։

(Սթամպուլ)

* * *

Վիէննայի լրագիր մը հետևեալ հեռագիրն ստացած է իւր թղթակիցէն.

Պէլկրատ, 15 Հոկտ. — Հանրօգուտ շինութեանց Նախարարն իւր ներկայութեան ընդունեց զիս և յայտարարեց թէ Պէլկրատ Սէլանիկի գիծն այն օրը միայն պիտի բացուի յորում օսմանեան միացման գծերու շահագործումն սկսի։ Նախարարն յետոյ հաւաստեց ինձ թէ Սերպիա բնաւ մտադիր չէ իւր երկաթուղիները վաճառել։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺՔ

Աֆիոն—Գարահիսարէն մեզ կը գրեն.

Սեպտ. 18ին, ուրբաթ, առաւօտեան ժամ 4½ին բաւական զօրաւոր ցնցմամբ երկրաշարժ մը տեղի ունեցաւ աստ. յետ այնորիկ քանի մ'անգամ և թեթև ցնցումներով. թէև վնաս չ'պատճառեց, սակայն ահ ու դողով լցոյց բոլոր տեղացիներն։ Հետևեալ գիշերը ժամ 5ին խիստ զօրաւոր ցնցում մ'եղաւ և շատեր, սարսափահար, լեռը ելան։ Գիւղերէ առնուած տեղեկութիւնք շատ ցաւալի են. մանաւանդ Սրչանլը Օվասի կոչուած կողմէն. անասնոց և դուն ուրեք մարդոց դիականներ կը հանուին եղեր աւերակաց մէջէն. քաղաքիս մէջ վնաս չկայ, եւ ցնցմունք դադրած են, բայց գիւղերու մէջ զգալի են դեռ թեթև ցնցումներ։

—Երկրաշարժի ցնցմունք կը շարունակին տակաւին Պրուսայի նահանգին մէջ։ Տեղւոյն պաշտօնական թերթը կը պատմէ թէ անցեալ ուրբաթ առաւօտ զօրաւոր ցնցմունք զգացուեր են ի Սանտըգըը և Գարա-Հիսար և տևեր են մինչև շաբաթ կիրակի։ Կիրակէ առաւօտ այն աստիճան սաստկացեր են որ բնակիչք [illegible] փախեր են։ Տաք Քիրի գիւղին մէջ 20 տուն փլեր է և բազմաթիւ անձինք մեռեր և վիրաւորուեր են։ Տասն երկու գիւղեր հիմնայատակ կործաներ են։ Կուսակալութեան կողմէ յատուկ պաշտօնեայք ղրկուեր են եղած վնասն ստուգելու համար։

—Դարդանէլէն ևս կը գրեն թէ այդ քաղաքին մէջ ինչպէս նաև ի Դէնէտոս երկրաշարժի երեք ցնցմունք զգացուեր են անցեալ շաբթու, առանց սակայն մեծ վնաս մը պատճառելու։ Քանի մը պատեր միայն ճեղքուեր են եւ Մայիդոսի մէջ տուն մը փլեր է։ Դարդանէլի եւ շրջակայից բնակիչք երկիւղի մէջ են, տեսնելով որ երկրաշարժի ցնցմունք յաճախակի կը պատահին այն կողմեր։ 1886 օգոստոս ամսէն ի վեր 19 անգամ աւելի երկրաշարժ պատահեր է։

—Սթանքէօյի մէջ անցեալ ամսոյ 19 ի եւ 26 ի գիշերներն երկրաշարժի թեթև ցնցմունք զգացուեր են առանց ո և է վնաս պատճառելու։

Սպարապետի Դրան հետևակ զօրաց ճիւղին նախագահ Ֆէրիգ Մուսթաֆա Շէվքէթ փաշա, որոյ պաշտօն յանձնուած է Հռոդոս երթալով քննել տեղական ինչ ինչ խնդիրներն, այսօր յիշեալ կղզին կ'ուղևորի։

—Կայս. հրամանաւ, գնդապետի աստիճան տրուեցաւ Թնդանօթարանի փորձերու և քննութեանց ճիւղին անդամ տեղակալ-գնդապետ Մուսթաֆա պէյի, որ պատերազմական յատուկ դիւանին անդամ անուանեցաւ և նմա յաջորդեց արուեստից առաջին գնդին տեղակալ-գնդապետ Նէճիպ պէյ։

—Վեհ. Սուլթանին հրամանաւ, զինուորական բժիշկ Պէսիմ Էօմէր պէյ երէկ Մարսիլիոյ շոգենաւով Բարիզ ուղևորեցաւ իւր բժշկական ուսումը կատարելագործելու համար։

—Այս աւուր Թուրք լրագրաց մէջ հրատարակեալ պաշտօնական ազդ մը կը ծանուցանէ թէ ժամանակէ մ'ի վեր գաւառներէ եկած աղերսագիրք և այլ պաշտօնագիրք դրօշմաթուղթ չեն կրեր հետևաբար յետ այսօրիկ այդ կարգի պաշտօնագիրք նկատողութեան չառնուելով անգործադրելի պիտի թողուին։

—Կայս. կառավարութիւնը խիստ հրամաններ ղրկած է Ափր. Տրիպոլսոյ զինուորական հրամանատարին և քաղաքային իշխանութեանց. 1. Որպէս զի ոստիկանաց թիւն աւելցունեն. 2. Թոյլ չտան որ անդ բնակութիւն հաստատեն այն օտարականք որք իրենց ներկայութեան պատճառը չեն բացատրեր. 3. Այն օտարականաց միայն թոյլ տան մտնել ի Տրիպոլիս՝ որք իրենց մեկնած տեղերուն իշխանութեանց կողմէ վաւերական թուղթեր ունենին ի ձեռին։

—Լը Թիւրքի կը ծանուցանէ թէ Հանրօգուտ շինութեանց Նախարարութիւնը կը խորհի հրաւիրել զՊ. Պ. Ալդ և Սիֆէլտէր, արտօնատէրք Հայտարփաշա-Նիկոմիդիոյ երկաթուղւոյ շահագործման, որ այդ հաշուէն կայս. գանձուն իրենց ունեցած 70,000 օսմ. ոսկի պարտքը վճարեն անյապաղ։ Պ. Սիֆէլտէր այդ պարտուց վաւերականութիւնն ընդունած է, սակայն երկաթուղեաց շինութեան վերաբերեալ պայմանագիրն ստորագրելով։

Պ. Ալդ վաղը կը մեկնի մայրաքաղաքէս։

—Վեհ. Սուլթանը տեղեկանալով որ Միջերկրականի նաւուցին փոխ հրամանատար և կայս. թիկնապահ Ֆէրիգ Րիֆաթ փաշա կոկորդի հիւանդութենէ կը տառապի, հրամայեց որ յատուկ բժիշկ մը Դարդանէլ երթայ զայն խնամելու համար։ Վեհ. Սուլթանի սոյն հրամանն հեռագրաւ հաղորդուած է Րիֆաթ փաշայի։

—Երէկ Վառնայի շոգենաւով մայրաքաղաքս ժամանեց Բարձր. Խտիվին եղբայր Հասան փաշա որ ուղղակի յԷմիրկեան՝ իւր ծովային ապարանքը գնաց։

—Գարամուսալէն Թուրքի ուղղեալ նամակ մը՝ զոր ստորագրած են տեղացիք՝ դառնապէս կը գանգատի տեղւոյն Գայմագամին պաշտօնավարութենէն և Նախնական դատարանի անկանոն վիճակէն։

—Համիտ գաւառակի կառավարական պաշտօնեայք և ժողովուրդը շնորհակալեաց և երախտագիտութեան գիր մ'ուղղած են ի կայս. պալատն, այն արժանեաց համար զորս Վեհ. Սուլթանը շնորհած էր. Այս գիր Ն. Վեհափառութեան մատուցուած է։

—Բերա Թագսիմի թաղը գտնուած Այաս Փաշա մզկիթն ի նորոյ կառուցուած է։ Վեհ. Սուլթանն այս առթիւ շնորհած է 15,557 ½ ղրուշ և կայս. պալատան բարձրագոյն պաշտօնեայք նուիրած են այլ եւ այլ գումարներ, որով նպաստի ընդհանուր գումարն եղած է 405,500 ղրուշ։

—Նէօլոգ կը ծանուցանէ թէ Սէլանիկի մէջ սերպիական դպրոց մը բացուեր է, տեղւոյն սերպիական նորահաստատ հիւպատոսարանի հսկողութեան և պաշտպանութեան ներքև։

—Գատը գիւղէն կը գրեն առ Լ. Հէրըլտ՝

«Մայրաքաղաքիս շրջակայքն ասպատակող աւազակաց անպատիժ մնալն անըմբռնելի դարձած է։ Ոստիկանութիւնը շատ լաւ գիտէ թէ Էտհէմի բազմաթիւ աւազակախումբն իւր շահատակութիւններն ի գործ դրած է և կը գնէ ամեն կողմ, սակայն ոչ միայն չեն հալածեր զայն, այլ և թոյլ կուտան որ ազատօրէն շրջի և Գատը գիւղէն երեք քիլօմետր հեռաւորութեամբ գայ ուս փնտռել։ Այդ աւազակախումբ երկու օր առաջ նշմարուեցաւ մեծ ճամբուն վրայ, Նէրտիվան քէօյի մօտ, որ հազիւ երեք քիլօմետր հեռաւորութիւն ունի Գատը գիւղէն։ Կատարելապէս գիտեն նաև թէ այդ աւազակաց նպատակն է քանի մը հարուստ անձինք գերի բռնելով, փրկանք պահանջել և անտարակոյս պիտի հասնին իրենց նպատակին, եթէ ոստիկանութիւնն անմիջական միջոցներ ձեռք չառնու, որպէս զի մի գուցէ Իզմիրի գայթակղական դէպքին նման դէպք մ'ալ մեր կողմերը պատահի»։

—Սպարապետի Դրան յատուկ յանձնաժողով մը կազմուած է որ պաշտօն ունի նոյն պաշտօնատան մէջ գտնուող սպայից թիւը նուազեցնել և աւելորդները զօրաբանակներու մէջ ղրկել։

—Վճռաբեկ ատենի անդամ Բէրգէվ էֆէնտիի կինն, որ Հռչակաւոր Բէքէզ Մէհմէտ փաշայի թոռն է, նախընթաց օր մեռաւ ի Հէյպէլի։

—Մեր մասնաւոր տեղեկութեանց նայելով, կըսէ Հաքիքաթ, Պուլկարիոյ մէջ թաղապետութիւնք՝ քաղաքաց բարեկարգութեան պատրուակաւ քաղաքները կ'աւրշտկեն և տուներ կը փլցնեն։ Սլիւէնէի մեծ մասը քանդած են փողոցները լայնցնելու և այլ նպատակաւ։ Այս առթիւ ամենէն աւելի կը վնասուին խեղճ իսլամք։ Ռուսճուքի մէջ ևս այս պատրուակաւ իսլամաց տուներ, խանութներ և մանաւանդ մզկիթներ ու Եվգաֆի վերաբերեալ շէնքեր փլցուած են։ Այս կարգադրութեանց զոհ կ'երթան նաև երկու նորակառոյց տուներ որք պուլկարներու կը վերաբերէին։ Տանտէրք խորապէս կ'զգացուին և անոնցմէ մին ինքզինքը Դանուբ գետը նետելով անձնասպան կը լինի և այսպէս կ'ազատի պուլկար կառավարութեան հարստահարութիւններէն։

—Պետական Խորհրդոյ անդամ Ֆաղըլ պէյ ժամանակէ մ'ի վեր ծանրապէս հիւանդ է։ Երէկ նորա թոռներէն մին մեռաւ։

—Նախընթաց օր տեղի ունեցաւ Պետական Խորհրդոյ անդամ և Ֆուատ փաշայի թոռ Րէշատ պէյի ամուսնութիւնն Բարձր. Խայրէտտին փաշայի դստեր հետ։

—Անգլ. դեսպանատան քարտուղար Պ. Քէնէտի ու Տիկինն որք ժամանակէ մը հետէ Եւրոպա կը գտնուին, երկուշաբթի օրը մայրաքաղաքս կը վերադառնան։

—Յայտնի է թէ արտածուելու սահմանեալ տեղական ինչ ինչ արտադրութիւնք վերջնական պայմանաժամ մ'ունէին որոյ միջոցին կարելի է առժամապէս փոխադրել զայնս Թուրքիոյ մէկ նաւահանգիստէն ուրիշ մը որպէս զի ինչ ինչ պատրաստութեանց ենթարկուին, եւ թէ ի վերջոյ այս պայմանաժամ մէկ տարւոյ բարձրացուած էր, յաւարտ որոյ երկրէն դուրս չհանուած ապրանքն 8 առ 100 ներքին մաքսատուրք մը կը վճարէ։ Այժմ Նախարարաց խորհրդոյ որոշմամբ, որ վաւերացեալ է կայս. Իրատէիւ, այս մէկ տարւոյ պայմանաժամը գործադրելի է նաև ոսկրներու եւ եղջիւրներու համար, պայմանաւ որ այդ ապրանքներ իշխանութեանց կողմէ ցոյց տրուած մասնաւոր տեղեր պահուին եւ ծով նետուին այն պարագային յորում անպատշաճ տեղեր դրուած լինին։ Ներքին գործոց նախարարութիւնը սոյն որոշումն յատուկ շրջաբերականաւ հաղորդեց ամեն կողմ։

—Իտալական նաւախումբն որ այս պահուս Միջերկրականի ջուրերը կը գտնուի, այլ եւ այլ կողմեր պիտի երթայ մարզանքներ կատարելու համար։ Այդ նաւախումբ կը բաղկանայ Սան Մարթինօ զրահաւորէն որ Աղեքսանդրիա պիտի երթայ եւ [illegible] շոգենաւէն ու Մարքօ-Անթոնիօ մարտանաւէն որք ուրիշ նաւահանգիստներ պիտի երթան Նոյեմբեր 21 ին Իզմիրի առջև համախմբուելու համար, ուր պիտի երթայ անոնց միանալ մայրաքաղաքիս իտալական դեսպանատան [illegible] շոգենաւը։

—Նախընթաց օր Փրէսինէկի շոգենաւով Սելանիկէն մայրաքաղաքս հասաւ Մանաստըրի Րիզա փաշա։

—Վիէննայի օսմ. դեսպանատան զինուորական կցորդ Էնվէր պէյ որ իւր պաշտօնատեղին ուղևորուեցաւ, Սէլանիկի ճամբով մեկնած է, նախ Մակեդոնիա եւ Պոսնիա այցելելու համար։

—Դրինձի Թղթարեր շոգենաւն այս գիշեր եւր. ժամ 8 ին անցաւ Դարդանէլէն։

—Նախընթաց գիշեր Սկիւտարի Քէօր Պաքալ թաղին հրդեհի սկզբնաւորութիւն մը տեղի ունեցաւ, սակայն ոստիկանք և ջրհանք ժամանակին հասնելով վտանգին առաջքն առին։

—Երէկ Պէնկազիէն մայրաքաղաքս ժամանեց Տէրնէի նախորդ կառավարիչ Ալի Րիզա պէյ։

—Գասըմ փաշայի մէջ արական եւ իգական երկու թուրք նախնական վարժարանք հաստատուած են որոց բացումը տեղի պիտի ունենայ այսօր։

—Նաւահանգստի վերատեսչութեան օգնականին կողմէ այս աւուր Թուրքի ուղղեալ գրութիւն մը, յիշելով Գատըգիւղի առջև խորտակեալ Բէյրութ անուն գրօսանաւի անհետանալու լուրը, կը ծանուցանէ թէ Ֆէնէր Պաղչէի նաւահանգստի պաշտօնէին կողմէ կատարուած քննութեան մը համաձայն, անհետացած նաւը Բէյրութ չէ, այլ Պետօ անուն հայու մը մակոյկն որ Մօտայի ծովեզերքը կապուած պահուն չուանը բրդած եւ ծովուն ալիքները նետուած լինելով ընկղմած է։

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Թանճէրէ առնուած հեռագիր մը կը հաւաստէ, հակառակ երէկ Մատրիտի ճամբով առնուած տեղեկութեանց, թէ Մարոքի կայսրն առողջացած է եւ անցեալ ուրբաթ ներկայ գտնուած է Սէլամլըքին։

ԱՆԳԼԻՈՅ ՊԱՆՔԱՆ

Լոնտոն, 20 Հոկտեմբ.

Անգլիոյ Պանքային շաբաթական հաշուեկշիռն՝ նախորդ շաբթուան հաշուեկշռոյն հետ բաղդատմամբ՝ հետևեալ տարբերութիւնները ցոյց կուտայ.

Պատրաստ մետաղադրամ— յաւելում— անգլ. ոսկի	48,000
Փոխանակագիրք և այլ թղթեր—նուազում—անգլ. ոսկի	93,000
Պանքնոթք ի պահեստի— յաւելում—անգլ. ոսկի	387,000
Պահեստի դրամոց համեմատութիւնն յանձնառութեանց հետ	43 7/8 %

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 9 Հոկտեմբեր

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ

3 ամիս	Լոնտրայի վրայ		(պանքայի)	110 3/4
3	»	»	(վճռական)	110 5/8
3	Բարիզի	»	(պանքայի)	22 90
3	»	»	(վճռական)	23 97 1/2

Օսմանեան Քօնսօլիտէ

			Դրամական
Երէկ երեկոյ գոց. (Պիաց. Ռ.)	Սէրի Գ.	կ.	15 13
Պօրսային գոցուելէն վերջը	»	»	15 13
Բերայի մէջ	»	»	— —
Այսաւուրն բացուեցաւ	»	»	15 12
Բարձրագոյն գին	»	»	15 12
Նուազագոյն »	»	»	15 12
Կէս օրին	»	»	15 12

ԻՍԹԻԳՐԱԶԸ ՏԱԽԻԼԻ

Երէկ երեկոյ	37 10
Այս առաւօտ	37 5
Կէս օր	37 5

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԵԹՂԹՈՑ

փոխառութիւն	1858)	Ա	Սէրի	21 20
»	1862)			
»	1860)			
»	1863)	Բ	»	14
»	1872)			
»	1865)			
»	1869)	Գ	»	15 12
»	1873)			

Ինիֆիէ Եգիպտական

Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ .... (Գ. կ.)...	գործ չեղաւ
Այս առաւօտ բացուեցաւ	
Կէս օրին	

ԲԱԺՆԵՏՈՄՍՔ

Սօսիէթէ Ժէնէրալ	Անգլ. Լ.	4 4
Քրէտի Ժէնէրալ	Գ. կ. Օսմ.	»	6 32
Պանք տը Գօնս	»	»	5 35
Սօս. Շիմէն է վալէօր	»	»	3 30
Թրամուէյ	»	»	352 1/2
Րումէլի երկաթուղի		Ֆր.	34 25
Օգլիկասիօն տը Բրիօրիթէ		»	—
Բամնեթուղթ Լաւրիոնի		»	102

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Լոնտոն, 20 Հոկտ. ժամ 5 վայր. 15 երեկոյ

Անգլ. քոնսօլիտէ				102 7/8
Օսմ.	»	Սէրի Դ.	բացուեցաւ	13 11/16
»	»	»	գոցուեցաւ	13 11/16
»	»	» Ա.		21 1/2
»	»	» Բ.		14
»	»	» Գ.		13 1/2
Օթօման 1871			(*)	72 3/4
փոխառութիւն 1877				84 3/4
Պանք Օթօման				9 5/8
Ռուսական փոխառ. 1873				94 5/8
Եգիպտական միացեալ (ինիֆիէ)				76 1/8
» առանձն. (բրիվիլէժիէ)				97 7/8
Տայրա Սանիէ				70 5/8
Տօմէնիալ (փոխառ. Րօչիլտ)			(*)	96
Հունգարական պարտաթուղթ 4 %				— —
փոխանակութիւն Բարիզի վրայ				25 55

Վիէննա, 20 Հոկտ. ժամ 4 երեկոյ

փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	125 15
Օսմանեան երկաթուղի	16 80

Բարիզ, 20 Հոկտ. ժամ 3 վայր. 45 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 %				109 15
»	» 3 %			82 07 1/2
Օսմանեան քօնսօլիտէ	Սէրի Դ.		բացուեցաւ	13 90
»	»	»	գոցուեցաւ	13 90
»	»	» Բ.		—
»	»	» Գ.		13 85
Օսմանեան երկաթուղի				34 50
» Րէժիի բաժնեթուղթք				— —
Պանք Օթօման				494 37 1/2
Գրէտի Լիոնէ				571 25
» Ֆօնսիէ				1400
Բաժնետոմս Լիոնի				1265
Սուէզի ջրանցք				2020
Ռուսական 5 % 1877 ի				99 7/8
Իտալական Ռանթ				93 85
Սպանիական (արտաքին)				68
Եգիպտական միացեալ				385 25

Բրիտիշ Թիւրք	353 75
5 % Հելլենական	356 25
Չեք Լոնտրայի վրայ	25 36

ՓԱՐԻԶ ԲԹԻԹ ՊՈՒՐՍ

Փարիզ, 20 Հոկտ. ժ. 10 վ. 30 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 %	— —
Օսմանեան քօնսոլիտէ	գործ չկայ
Եգիպտական	386 25

ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

ՏՐԱՊԻԶՈՆ, 30 սեպտ.

Վիճակիս Առաջնորդ Գեր. Գարեգին Սրբազան իւր Մշոյ պաշտօնն յաջողութեամբ լրացուցած լինելով, թէ՛ տեղւոյս և թէ Թեմական ժողովուրդն անհամբեր կ'սպասեն Ն. Սրբազնութեան ընդ փոյթ վերադարձն. զի տեղական ու Թեմական ազգային կարևոր խնդիրներ դիզուած են հետզհետէ, որոց օգտակար կարգադրութիւնք կ'խոստանին ուխին նորա իմաստուն խորհուրդներէն և աջակցութենէն ու ազդեցութենէն. Կը լսենք թէ Ազգ. Գաւառական վարչութիւնը, ինչպէս 15 օր յառաջ, երէկ ևս սահպոյական գրութիւն՝ ուղղելով ի Պատրիարքարան Ն. Սրբազնութեան այսր վերադառնալու հեռագրաւ հրաման ընել խնդրած է Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօրմէն. Գարեգին Սրբազանի բացակայութեան երկարումը մեր վիճակին նկատմամբ որքան վնասակար լինելն կը հաստատեն ամեն ազգայինք, որոնք քիչ չատ տեղեակ են վիճակիս ազգային գործոց անխիթար կացութեան. ուստի կը յուսանք թէ հարկ եղած հրամանը փութացուցած է ի Մուշ և Ն. Գերապատուութիւն քիչ օրէն կը հասնի ի գլուխ իւր անձկալի հօտին.

—Հայոց Առաջնորդարանի հանդէպ քահկեալ Զարխաւան եկեղեցւոյ հողին վրայ կառուցեալ ազգային [illegible] վրայ է, այս օրեր, անխոնջ ջանիւք Մեծ. Մ. Սիմէոն էֆ. Ֆէթվաճեանի. ամբողջ շինութեան ծախք կը հաշուուի 1100 ոսկի. շինութիւնը քառակիր եւ երկյարկ է. առջևն առերին յարկի տասն մազազաները վարձուած են. երկրորդ յարկը կը բաղկանայ ընդարձակ սրահէ մը եւ հինգ կողմնական մեծ և փոքր սենեակներէ. այդ յարկը օգտակարապէս կրնայ յատկանալ ընթերցարանի, թատերական ներկայացմանց, նուագահանդէսներու, նոյն իսկ ազգային դպրոցական հանդէսներու, որոց համար սոյնպիսի յարկի մը պէտքն ի վաղուց զգալի եղած էր և ամենայարմարն է այս.

Մեր քաղաք չունեցաւ տակաւին իւր ազգային ընթերցարանն ու մատենադարանը՝ ամեն կարգի ազգայնոց մատակարարելու համար մտաւոր սնունդ. Թատրոնը մեր հասարակութեան համար այլ ևս պահանջ դարձած է, կարեւոր է ունենալ ուրեմն ազգային մշտական թատերաբեմ. իսկ մեր անտարբեր և թմրած ժողովուրդն սթափեցնելու և ազգային ոգւոյն ու յառաջդիմութեան զգացումները զարթուցանելու եւ զարգացնելու համար անհրաժեշտ է մեզ լսարան մը. Փափագելի էր որ տեղւոյս Ազգ. Վարչութիւնն այս նպատակներու յատկացնէր այդ երկրորդ յարկը՝ պատշաճ կարգադրութիւնները տնօրինելով և մեզ հետ չատերուն փափագն իրագործելով յօգուտ ժողովրդեան.

ԱՐԱՐԱՏԵԱՆ ԳԻՒՂԵՐԸ

Բ.

Օշականից մտադրվեցանք գնալ Աշտարակ, որ 4—5 վերստ դէպի արեւելք է ընկած Օշականից. այս երկու գիւղերը իրանց այգիներով միացած են միմեանց հետ և ճանապարհը ամբողջապէս անցնում է այգիների միջով.

Ամեն մի ընթերցասէր հայի յայտնի է, որ Ներսէս Ե. երջանկայիշատակ կաթողիկոսը Աշտարակցի էր. Երբ հասանք գիւղը, մեր առաջին գործն եղաւ գնալ տեսնել դարուս ամենանշանաւոր կաթողիկոսի ծննդեան տեղը. տեղացիներից առաջնորդեցին մեզ դէպի այնտեղ. Երբ ներս մտանք բակը, մեր առաջնորդը խնդրեց տանտիկնոջից բանալ «հացատան» դուռը. մենք ներս մտանք մի մեծ սենեակ, որի միջին մասում գտնվում էր 4 մեծ սիւն, սոցա մէջ զետեղված էր թոնիրը. պատերի մէջ ոչ մի լուսամուտ չը կայ, հացատունը լուսաւորվում է միայն երդիքով, որ բացվում է ուղիղ թոնիրի վրայ. այս երդիքը ծառայում է թէ՛ իբրեւ լուսանցք և թէ իբրև ծխնելոյզ.

Պատերը, առաստաղը, չորս սիւները բոլորովին սևացել էին ծուխից. այնտեղ անկարգ կերպով խառնիխուռն թափված էին տնային կարասիք—վառարան, տախտեր, ջուալներ, տոպրակներ եւայլն, բոլորն էլ կեղտոտ, բոլորն էլ սև փոշիով ծածկված. Տեղտեղ սարդերը փռել էին իրանց ոստայնը, որից մի քանի թելեր իջնում էին մինչև գետին և արգելում էին անցուդարձ անողներին.

Մի պառաւ կին, 95—100 տարեկան, որ ներկայ էր այնտեղ, ասում էր. «Ներսէս կաթողիկոսը, մեռնեմ նրա ոտի տակին, ծնվեց հէնց էս սեան տակ» և ցոյց էր տալիս դրան մօտ գտնված սիւնը. «Գրած է էդ սեան վրայ, թէ նա երբ է ծնվել», ասում էր պառաւը, բայց մենք ոչինչ չէինք նկատում, որովհետև մուրթն էր և սեան վրայ փոշին և ծխի բաղադրութիւնից մի թանձր չերտ էր նստել. տանտէրը մոմը ձեռքին բարձրացաւ վեր, քանդեց, քերեց մուրը, բայց ոչինչ չը գտաւ.

Այս թոնրատունը վերին աստիճանի տխուր տպաւորութիւն է գործում մարդուս վրայ, երբ մտաբերում է, որ այնտեղ ծնվել է «Հայրենեաց պաշտպան» կաթողիկոսը . . .

Մեր ընկեր նկարիչը խոստացաւ անպատճառ նկարել Ներսէս Ե ի ծննդավայրը.

Ներսէսի հայրը, տէր-Յարութիւնը, երբ որ վախճանվում է, նորա տունը ծախվում է մի ուրիչի վրայ, իսկ նրա ընտանիքը ապրում է մի ուրիչ տեղ ձորի վրայ. Ներսէս Ե. ը իր պատանեկութիւնը անց է կացնում այդ երկրորդ տան մէջ, որի այժմեան տէրը հրաւիրեց իր մօտ թէյի, որպէս զի մենք առիթ ունենանք տեսնելու այն տների տեսարանը. Տան պատշգամբից յետոյ երեւում է Մողնի գիւղի մոտերից մինչև Աշտարակի ներսը բաւական հեռուն. Վերևից վար նայելիս երևում է ծառաչատ, սաղարթախիտ տարածութիւնը, որ ձգվում է ամբողջ տեսարանի երկարութեամբ. այս կանաչ ծառերի միջից ոլորապտոյտ սահելով, քարերին ընդհարվելով գոռում գոչում հանելով անցնում է Քասախ գետը. սա տեղ-տեղ բաժանվելով, փոքրիկ կղզիներ է կազմում իր ջրերի մէջ, տեղ-տեղ էլ լայն, խոր տեղերից անցնելով առաջ է բերում լճակներ, ուր գիւղական մանկտին լողանալով գտնում է իր զուարճութիւնը.

Այս հիասքանչ տեղումն է անցկացրել իր պատանեկութիւնը Ներսէս Ե.ը. Նա տեսնում էր մէկ կողմից բնութեան հրաշալիքը, միւս կողմից նախատեսնում էր այն դրութիւնը, որ իր յաջորդները պէտք է կրէին Աշտարակում, ուստի նա մտաւ վանք, պատրաստվեց, որ ապագայում կարողանայ օգտակար լինել իր թշուառ, անմխիթար ժողովրդեան . . .

Երկրորդ օրը մենք գնացինք հանգստարանը, որ մօտիկ բլրի վրայ է գտնվում. այստեղ մեր ուշքը գրաւեցին երկու խաչքար իրանց հնութեամբ և քանդակներով. նրանցից մէկը կանգնած է մի հասուածակողմ պատուանդանի վրայ, որի հետ միասին մօտ 2 սաժէն բարձրութիւն ունի, իսկ լայնութիւնը 1 1/2—2 արշին. Այս խաչքարը մեզ հիացրեց իր գեղեցկահիւս քանդակով, որ այնքան երկար ժամանակ միալով, անեղծ էր մնացած. պատուանդանի արևմտեան երեսում կար արձանագրութիւն, բայց տառերը եղծուած էին, հազիւ կարդացվում է «ի Թագաւորութեան . . . Թւին ՉԺԸ», որ ասել է 718. բայց թէ հայկակա՞ն թէ փրկչական թիւն է, յայտնի չէ. եթէ հայկականն էլ լինի, այնու ամենայնիւ 618 տարւայ հնութիւն է. Նկարիչ պ. Բերնշտամի կարծիքով սա մի իշխանազուն օրիորդի գերեզմանաքար պէտք է լինի.

Խաչքարի պատուանդանի մէջ արևմտեան կողմից կար մի խորշ, ուր մարդ կարող էր ազատ կերպով կանգնել. այս խորշը եղել է մի ծխակատարութեան տեղ և մինչև անգամ դուցէ և պատարագի, որովհետև կար սրկիհի, թագի տեղը և մի փոքրիկ սեղան.

Երկրորդ խաչքարը քիչ հեռու էր առաջնից. սրա արձանագրութիւնն նոյնպէս եղծուած էր, կարելի եղաւ կարդալ Թուականը ՉԻԲ, որ է 722. ուրեմն այս երկու խաչքարերի տէրերը ժամանակակից են եղել. բայց ո՞վ, ի՞նչ տոհմից են, դրա մասին ժողովրդեան մէջ ոչինչ աւանդութիւն չը կայ.

(Մշակ)

ՔԱՂԱՔԱՊԵՏԱՑ ՔԼՈՒԲԸ

ՈՒՍԹԸՐ, 26 Սեպտ.

Մասաչուսէթ նահանգը 27 քաղաք ունի՝ որոց քաղաքապետք իրենց մէջ Քլիւպ մը կազմած են պաշտօնական փոխադարձ չահուց օգտին ծառայելու նպատակաւ. Քաղաքապետաց սոյն կաճառն իւրաքանչիւր տարւոյն մէջ քանիցս նիստ կ'ընէ այլևայլ քաղաքներու մէջ. այս վերջին օրեր ևս քաղաքիս մէջ տեղի ունեցաւ սոյն ժողով, որուն առթիւ զբօսանքներ, ընդունելութիւններ, հացկերոյթ և այլ հանդէսներ տեղի ունեցան. Քաղաքապետք՝ քաղաքիս պատմական վայրերն այցելելէ վերջ ծովու ագարակի մը մէջ սեղան նստան, որուն հրաւիրուած էին քաղաքին ականաւոր անձինք՝ արու և էգ. Ինչպէս սովոր է միշտ նոյնօրինակ սեղաններու պահուն եղած ատենախօսութիւնք խիստ հետաքրքրական կ'ըլլան և ծաւալահարութեան ու ծիծաղներու առիթ տալով երեկոյթն յոյժ զուարճալի կ'ընեն. այս անգամ ևս քաղաքապետաց ոմանց ատենախօսութիւններն այն աստիճան հրահանգիչ և զուարճալի են որ մեկ քանիներն աստ համառօտեն օգտակար սեպեցինք. Աւելորդ է յիշել թէ հանդիսականաց մեծ մասը պատուական ըմպելիներով զուարթացած են արդէն, երբ յաւարտ ճաշի գլանիկները կը բաշխուին և ժողովոյ նախագահը փոքրիկ [illegible] ի ձեռին ի կարգ կը հրաւիրէ ժողովականներն որ է նշան ատենախօսութեանց սկսելուն.

Առաջին ատենախօս քաղաքապետը ներկայից չնորհակալութիւն, քաղաքիս հիւրասիրութեան զմայլում, ժողովրդեան բարեբաստիկ կացութեան նախանձելի վիճակը ճարտասան բանիւ նկարագրելէ վերջ այսպէս կը չարունակէ. «Արդարև Ուսթըր քաղաքի մեծ պաշտօնակցիս մարդասիրական հրաւէրն ընդունելու բազում պատճառներ ունէի, սակայն մանաւանդ փափաք ունէի ներկայ գտնուիլ այս վեհ կաճառիս, կենդանի աչօք իսկ տեսնելու համար թէ Մասաչուսէթ նահանգի քաղաքապետաց բանակին մէջ ինձ չափ տգեղ մէկը կա՞յ . . . .» (Ընդհանուր ծիծաղ և ծափ որ կը տևէ երեք րոպէ.) Վերապատուելի քաղաքապետը չարունակելով կ'ըսէ. «Դուցէ չէք գիտեր թէ մեր քաղաքի ոստիկանական պիւտճէն չատ աննչան բան մ'է սա պատճառաւ որ մեք ոստիկան չենք պահեր բարեկարգութեան հսկելու համար, այլ քաղաքին մէջ բարեկարգութիւն կը պահենք ոստիկան չպահելու համար, զոր հետևեալ կերպով կը գործադրենք. ժողովրդեան անառակ մասը չոգեկառք դնելով ձրի տոմս մը կուտանք իրենց որուն վրայ նշանակուած է կամ բանտ կամ աքսոր. վերջինը կ'ընտրէ մարդն ընդհանրապէս. և երբ ձեր մէջ պատահին անկարգութիւնք, գիտցեք որ 99 առ 100 ձեր քաղաքին ընծայներէն են անոնք որ ձեզ կուտանք, և այս կերպով մինչդեռ դուք գատարաններու հաւաքած տուգանքներով հացկերոյթ կուտաք ձեր հիւրերուն, մեք մեր քաղաքին մէջ ճաշը գրպանին մէջ բերող հիւրերը միայն կ'ընդունինք . . . .» (Ծիծաղ.)

Ուրիշ քաղաքապետ մը այսպէս կը սկսի իւր ատենաբանութիւնը. «Փառք Աստուծոյ որ ռամկավարական մը չեմ, և եթէ լինէի իսկ, ոչ ռամկավարականներու քաղաքապետ պիտի ընտրուէի և ոչ օղիի տակառին մէջէն որոնէի իմ հարստութիւն. երկրագործ ծնայ և երկրագործ պիտի մեռնիմ, չատ ապրին մայր երկիրն և Ուսթըր քաղաք, մին առատապէս կուտայ եւ միւսն ախորժանօք կ'ուտէ գետնախնձորներն առանց տրտնջանաց վճարելով. երբ պատուարժան պաշտօնակիցս (Ուսթըրի քաղաքապետը) սեղանի կերակրոց 80 առ 100ը գետնախնձորով կը պատրաստէ, և ոչ ևս դժգոհ ըլլալու պատճառ մը չեմ ունենար.» (Ընդհանուր բըքիջ և ծիծաղներ.)

Քաղաքապետաց մին ևս հետևեալը կը խօսի. «Ցերկինք կը խնդրէի որ այն չարաճճի լրաբերը որ մեղուներու նման ժրաջան և զրաձան են միշտ, գոնէ այս անգամ պիտի խնայեն ինձ չհրատարակելով օղիներու գաւաթներուն թիւերը, ճաշերու պատառներն և որ աւելին է քաղաքապետութեան բարձր աթոռը բազմող մեզ նման դատարկապորտներու խպերելի վարմունքն, որով պիտի օգնէին մեզ յառաջիկային վերընտրութեան. զի գիտնալու է որ առանց քաղաքապետ կոչուելու՝ լոկ հայրական մականունը կամ արժանիքն հռչակելու չափ ազդու չէ. ուրեմն կեցցէ քաղաքապետութիւնն և կեցցէ ժողովուրդ որ մեզ պաշտօնի կը կոչէ.»

Լրագիրք իբր հետաքրքրական ինչ կը յիշեն թէ ընդհանուր քաղաքապետաց մեծ մաս երկրագործ են, միջին հաշուով 50-55 տարեկան անձինք, մեծ մասը միայն մի զաւակ ունի, թէպէտ երկրորդ անգամ ամուսնացած են չատերն. Ուսթըր քաղաքն իւր հիւրերուն հանդէս մը ևս տուաւ, քաղաքին ջրհանակրաց խումբն ի տես բերելով. Սոյն հանդէս ևս մեծ հաճոյք պատճառած պէտք է լինի քաղաքապետաց եւ ընդհանուր ժողովրդեան. հանդէսը պիտի կայանար սա կէտի վրայ թէ հրդեհի նշան տրուած վայրկեանէն որչափ ժամանակ վերջ ջրհանկիրք կարող պիտի ըլլային հրդեհի տեղն հասնիլ, ջրաբարձ մեքենաները տեղաւորել, սնտուկները վերցնել և կեանք փրկել. Այս փորձ յոյժ յաջող կերպով ի գործ դրուեցաւ. հրդեհի կեղծ զանգակներու հնչմամբ ամբողջ ջրհանկրաց խումբ մը ի մի կոչեցին. առաջին խումբն հասաւ նշանակեալ տեղն 3 վայրկեանէն, երկրորդը՝ 4, երրորդ և չորրորդներն հազիւ 3 մանրերկրորդ վերջ. Հրդեհի նշանը տրուելէ 6 վայրկեան վերջ՝ 6 խողովակներ առատ ջուր կը թափէին տեղւոյն վրայ, մինչդեռ անդին քաղաքիս ամենաբարձր մի չէնքին առջև որ 30 կանգունի չափ բարձր է մի ահագին սանդուղ կը բարձրացնէին մեքենայով մը.

Զարմանալին սա էր սակայն թէ երբ երկու հոգի սանդուղին վարի ծայրէն մեքենան դարձնելով սանդուղն երեսուն կանգունի չափ կը մեծցնէին, երեք չորս ջրհանկիրք կապիկներու նման մագլցելով սանդուղէն վեր կ'ելնէին. Սոյն նորահնար սանդուղն այնպէս շինուած է որ վարի ծայրէն չատ դիւրին կերպով կարող են սանդուղին վերի մասը հարկ եղած ուղղութեան տանիլ. և այս կերպով վեր ելնող ջրհանկրաց մին երբ մէկ պատուհանէն ներս կը մտնէր, սանդուղը կը տանէին ուրիշ մի կողմ և ուրիշ մի պատուհանի առջև դարձեալ մարդ մը կը թողէին որպէս զի կեանք կամ ինչք ազատէ. Այս հրաշալի գործողութիւնք կատարուած միջոցին քաղաքապետք կարգաւ չարուած կը դիտէին և կ'զմայլէին, բարեւելով ջրհանկիրները գլխիբաց. ջրհանկիրք ևս իրենց կողմանէ գլխարկնին հանելով կ'ընդունէին վերապատուելի հիւրերու քաջալերական չնորհները. (Այս երկրին մէջ դատաւորք և քաղաքագէտք միայն his Honor տիտղոսը, կը գրեն զոր ևս վերապատուելի կը թարգմանեմ.)

Մ. ԹՕՓՃԱՆԷԼԵԱՆ

ԱՍՏԻ ԱՆՏԻ

ՅԻՇԱՏԱԿ ՄԸ ՀԱՆԳՈՒՑԵԱԼ Պ. ՏԷՊՐԷՏԻՍԷ.

Իտալական լրագիրք կը պատմեն Իտալիոյ հանգուցեալ նախարարապետ Տէպրէտիսի վրայ զուարճալի և վաւերական դէպք մ'որ կ'ապացուցանէ սոյն պետական մարդու բարեսրտութիւնը. Տէպրէտիս սովորութիւն ունէր գիչերները խորդալու սաստիկ. Ժամանակ մը նա կ'ապրէր Կոփէ Ֆուբ հիւրանոցի մէջ ի Կոզալէ. Արձակուած գինուոր մ'ալ եկաւ տեղ փնտռել այդ հիւրանոցի մէջ և բնակեցաւ նախարարապետի սենեակին առընթեր սենեակը. Սակայն յարգելի նախարարապետն այնպէս սաստիկ կը խորդայ, որ բոլորովին կը խանգարէ գինուորի քունը. Վերջապէս սա չի կրնար համբերել և կ'սկսի բոլոր ուժով կոչիկով զարնել պատին. ապա կ'սկսի այնպէս բարձրաձայն և սաստիկ հայհոյել որ Տէպրէտիս կ'արթննայ. Ուչադրութեամբ մտիկ ընելով թէ ինչո՞ւ համար դրացին կը հայհոյէ իրեն, կ'ելնէ անկողնէն, ճրագը կը վառէ և կ'սկսի գիրք մը կարդալ. Առաւօտուն սպասաւոր մը ղրկեց ներողութիւն խնդրելու դրացիէն, զոր անհանգիստ ըրած էր գիչերը. «Սակայն ես անպատճառ կ'ուզեմ գիտնալ այդ կոչտ կոպիտ աւանակին անունը». Այդ կոչտ կոպիտի անունը, որպէս կը կոչէք, Պ. Տէպրէտիս է, ըսաւ սպասաւորը. Խեղճ գինուորի խելքը գլուխէն թռաւ. Տէպրէտիս անունը լսելուն պէս և բոլորովին սարսափահար մնաց. Ինք փութաւարձաբար մարդ ղրկեց նախարարապետին ներողութիւն հայցելով իւր անքաղաքավար ընթացքի համար. Եւ վերջապէս ինքն ալ գնաց Տէպրէտիսի մօտ անձամբ ներողութիւն խնդրելու. «Ներողութիւն խնդրելու բան մը չունիք, կը պատասխանէ նախարարապետը. ինձ ըսին թէ գործ կը փնտռէք. Ես ձեզի պաշտօն մը կը գտնեմ. Եւ նմանապէս երախտապարտ եմ, որովհետև այս գիչեր առիթ ընծայեցիք ինձ կարդալու գիրք մը զոր ես ի լրոյ կ'ամաչէի կարդալ. Այդ գիրքը [illegible] է.»

—

ԱՇԽԱՐՀԻՍ ԱՄԵՆԱԾԱՆՐ ԴԻՒԱՆԱԳԷՏԸ.

Վերջապէս գտնուած է թէ աշխարհիս բոլոր դիւանագէտներէ ո՞րն է ամենածանրն. Անգլիական լրագիրք կը ծանուցանեն թէ Լորտ Սալիսպըրի վերջերս կշռուելով տեսնուած է որ 115 քիլոկրամ ծանրութիւն ունի, մինչդեռ Պիսմարք իշխանը կը կշռէ 95 քիլոկրամ միայն. Ափսո՜ս որ, կ'ըսէ ռուս լրագիր մը, անգլիական լրագիրք չեն յայտնած թէ հայոց ամենաթեթև դիւանագէտն ո՞վ է.

—

ԵՂՋԵՐՈՒՆ ԿԸ ԽՕՍԻ.

Մինտըներ Ցայթունկ գերմանական լրագիրը կը գրէ հետեւեալ դէպքն, որ այնքան հետաքրքրական է որքան անհաւատալի կ'երևի.

Պիւքէպուրկի որսորդաց խումբն որսորդութեան եղած միջոցին յանկարծ խիտ անտառին մէջէն նախ ոտքի ձայներ կը լսուին և ահա դուրս կ'ելնէ ահագին եղջերու մը, կը կանգնի որսորդաց առաջ և կը բարեւէ աջին թաթերով, ապա մարդկային ձայնով կ'ըսէ. «Պարոններ, Պիւքէպուրկցի՞ էք դուք». Այո՛, կը պատասխանեն որսորդները բոլորովին դողահար. «Իմ կողմանէ բարեւեցէք Քրիտին» ըսաւ եղջերուն եւ վերստին փախաւ անհետ եղաւ թանձրախիտ անտառի խորը. Երբ որսորդները վերադարձան Բաումի հիւրանոցն և կը յայտնէին իրենց զարմանքն իրենց տեսածի և լսածի մասին, այն ժամանակ ներս մըտաւ Պ. Քրիտ, Գիտութեանց և Արուեստից քաջալերիչ ընկերութեան նախագահը. Որսորդները պատմեցին նմա եղջերուի մասին. Պ. Քրիտ ամենեւին չը զարմացաւ և գիտել տուաւ թէ այդ հաւանօրէն այն մի եւ նոյն եղջերուն է զոր ինք, երեսուն տարի առաջ Բաումի ամրոցը բնակած ժամանակ, ընտանեցուցած եւ խօսիլ սորվեցուցած էր նմա.

Եթէ սուտ է, մե՛ղքը Մինտըներ Ցայթունկի վզին.

—

ԱՒՍՏՐԱԼԻՈՅ ՃԱԳԱՐՆԵՐԸ.

Հարաւային Նոր-Կալլէսի կառավարութիւնն 625000 Ֆրանքի գումար մը կ'առաջարկէ այնմ որ ազդեցիկ միջոց մը գտնէ ջնջելու համար ճագարներն որք երկրին պատուհաս եղած են. Սիտնէյի կառավարութիւնն ագարակատիրաց հետ համաձայնութիւն մը գոյացուցած էր, որուն համեմատ ասոնցմէ իւրաքանչիւրը ճագարները պիտի սպաննէր իւր կալուածին հետ, եւ կառավարութիւնը նմա պիտի հատուցանէր ծախուց երեք չորրորդը. Այս տնօրինութեան հետեւանքն այն եղաւ որ կառավարութիւնը վճարեց 3 750.000 ֆրանք և 1 միլիոն ճագար սպաննուեցան. սակայն ճագարաց թուոյն մէջ զգալի նուազում մը չերաւ բնաւ. Ցայտնի է թէ Գուք նաւապետը մուծած է ճագարներն Աւստրալիոյ մէջ.

—

ՄԱՑՐԱՍՊԱՆ ՄԸ.

Պրունսվիքի Քիսսէնպուրկ գիւղին մէջ մայրասպանութեան ահեղի դէպք մը տեղի ունեցաւ. Հոկտեմբեր 8 ի առաւօտը, Հայնէնիֆտ անուն մարդ մը, անօթեղինաց վաճառական, երսուն վեց տարեկան, կռուի բռնուելով իւր ծերունի ծնողաց հետ մինչ սոքա անկողինն էին, անկողնէն քաչեց հանեց եւ զիրենք կիսամերկ հրեց մինչեւ տան գաւիթը. Ցետոյ տապար մ'առնելով անոնց եռեւէն ինկաւ. Հայրն յաջողեցաւ փախչիլ, մայրը ճակտին վրայ ստացաւ հարուած մը որ երկուքի ճեղքեց գանկը. Մարդասպանն յանժամ փութանակի իւր սենեակ ելաւ եւ ինքզինքը կախեց. Զաւակն ընդհանուր յարգանք կը վայելէր, ինչպէս և ծնողներն. Կը կարծուի թէ խելագարութեան տագնապի մը ազդեցութեամբ գործած է.

—

ԱՒԵՏԱՐԱՆԸ ՔԱԼՄՈՒՔ ԼԵԶՈՒԱՒ.

Բեդերսպուրկի Գիտութեանց կայսերական Ակադեմիոյ տպարանը վերջերս աւարտեր է Նոր Կտակարանի քալմուքերէն լեզուաւ թարգմանութեան մը տպագրութիւնն. Այս առաջին փորձն է որ կը լինի Քալմուքներուն ծանօթացնելու համար քրիստոնէից սրբազան մատեանը. Գործին նախաձեռնութիւնը կը պատկանի անգլիական Աստուածաշնչական ընկերութեան որ իւր իսկ ծախիւք ձեռնարկած է գրքին հրատարակման, յունարէն բնագրէն ի քալմուք լեզու թարգմանութեան աշխատութիւնն յանձնելով Բրոֆ. Բոզնէիէֆի, որ Բեդերսպուրկի համալսարանին մէջ մոնկոլ և քալմուք մատենագրութեան ուսուցիչ է. Գրքէն երկու հարիւր օրինակ ղըրկուեր են Աստրախան և վաճառուեր են գաւառին այն Քալմուքներներուն որք քրիստոնէութիւն ընդունած են. Մնացեալներն արտասահման ղրկուած են՝ Ասիոյ մէջ տարածուելու համար ձեռամբ եւրոպացի միսիոնարաց.

—

ԽԵԼԱՑԻ ԽՕՍՔԵՐ.

Կրթական Տեսուչն իւր պտոյտը կ'ընէ. Գիւղօրէից վարժարանի մը մէջ կը հարցափորձէ աչակերտները.

—Ուտեստներէն գո՞հ էք, կը հարցնէ արթուն դէմքով պատանւոյ մը.

—Այո, պարոն.

—Ի՞նչպէս կը բաչխեն ձեզ կերակուրները. Չը՞ պատահիր երբեմն որ ձեր մէջէն մին մեծ բաժին մ'առնու և ուրիչ մը փոքր.

—Երբե՛ք, պարոն. բոլոր բաժինները ալ փոքր են.

ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՄԲ
ՀԻՒԱՆԴ ԴԱՐՄԱՆԵԼ

Եւրոպայի մասնագէտ բժիշկք փորձառութեամբ կը հաստատեն թէ «Ելեկտրականութիւնն է միմիայն բժշկական դարման անդամալուծութեան, նա է որ ունի իբրեւ դեղ իրական արժէք ջղային ցաւոց. ու կը բուժէ նաեւ տկարութիւն ջղաց եւ մարսողական գործարանաց, յօդացաւք, քամի չրջող, պնդութիւն, պակսութիւն կաթի, ջերմ, անկանոն ամսահոսութիւն, անզօրութիւն մանկաբերութեան, արտաբերում աղեաց, անկարողութիւն» եւլն.

ՏՕՔԹԷՕՐ Գ. ՏՈՒԶԱԳԼԵԱՆ հրատարակած էր թէ իւր ուսումնասիրած ելեկտրական դրութեամբ կը դարմանէ վերոյիշեալ հիւանդութիւններն, ո՛չ թէ միայն չափահաս, այլ նորածին տղայոց ալ գործածուած է առանց ցաւի. իրեն դիմողներ միշտ գոհ եղած են իւր դրութենէն.

ՏՕՔԹԷՕՐ Գ. ՏՈՒԶԱԳԼԵԱՆ կը գտնուի միշտ մինչեւ կէսօր Գում-գաբու, Չիֆթէ-կէլինլէր ճամբուն, Թիւ 34 ըը [illegible]. Նաեւ ամեն օր կէս օրէ վերջ, Պաղչէ-գաբու, Իքի-գաբուլու դեղարանն ուր՝ ըստ սովորութեան հիւանդ դարմանելէն ի զատ ելեկտրական գործողութիւններ ալ կը կատարէ. Ամեն երեքչաբթի կէս օրէ վերջ աղքատները ձրի կը դարմանէ.

1059 16—25

ԱԶԴ

Կը ծանուցուի հասարակութեան թէ յառաջիկայ չորեքչաբթի 26 հոկտեմբեր կ'սկսի Համպուրկի Լօդըրիին եօթներորդ եւ կարևորագոյն վիճակահանութիւնը. Մինչև նոյեմբեր 16, այսինքն յաջորդաբար 16 օր, վիճակահանութիւնը պիտի կատարուի.

28.700 Թիւեր պիտի չահին.

ՄԵԾ ԲԱԺԻՆՔ 300000, 200000, 100000 70000, 50000, 30000, 5 բաժին 20000 մարքի, 2 բաժին 10000 մարքի, 50 բաժին 5000 մարքի, 100 բաժին 3000 մարքի եւ այլն.

Շահուց մէկ ութերորդին իրաւունք ունեցող տոմսին գինն է 87 1/2 ղրշ ոսկեդրամ, քառորդինը 175 ղրշ.

Այս տոմսերէն ունենալ փափաքող անձինք պարտին ժամանակին դիմել դրամատունս.

Վեցերորդ Գլասի տոմսերն ունեցող անձինք իրենց տոմսերը վերանորոգելու են առ առաւելն յառաջիկայ չորեքչաբթի իրիկուն, որպէս զի չզրկուին այս կարեւոր վիճակահանութեան մասնակցելու իրաւունքէն.

Ժ. Տ. ՇԱՆԷԹՈՒՑ

Ղալաթիա, Գոմիսիոն խան, Թիւ 18

1184 1—5

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐԱԳՈՅՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ Ի ՄԱՐՍԻԼԻԱ

Ընդ հովանաւորութեամբ Առեւտ. Սենեկին

9 Սէնդ Վիքդուար փողոց 9

Արհեստական ուսմանց տեւողութիւնն երկու տարի է. Սակայն նախապատրաստական տարի մը, անհրաժեշտ այն օտարականաց համար որք ըստ բաւականին չեն գիտեր ֆրանսերէնն, յանկացեալ է երիտասարդաց որոց նախնական կրթութիւնը չատ տարրական է. Նուազագոյն տարիքն է 14. Ցերեկեայ աչակերտք 600 Ֆրանք, գիչերօթիկ 1900 Ֆր. Դիմել վարժարանին տնօրէնին.

1230 2—24

ԳՐԱՏՈՒՆ
Գ. ԶԱՐԴԱՐԵԱՆ
Կ. Պոլիս Սուլթան Համամ փողոց Թիւ 14

ԴԱՍԱԳԻՐՔ
Ամեն լեզուէ և ամեն տեսակ դասական, գրական, վիպական եւլն. գործեր Մեծագոյն զեղչերով

ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԽՆԱՄՔ
Գաւառներէ եկած յանձնարարութեանց արագ և ճշգիւ գործադրման

Փարիզէն յանձնարարեալ ամեն գիրք նոյն իսկ ՓԱՐԻԶՈՒ ԳՆՈՎ, եթէ իւրաքանչիւր հատոր արժէ առ նուազն 10 Ֆրանք. պակաս արժողներն՝ ֆրանքը 5 ղրշ. ի հաչուով.

ՆՕԹԱ
Արեւելից նշանաւորագոյն երաժշտաց գործերն, կայսերական մարշ, փէշրէվ, սէմայի և չարգը, թէ դաշնակի և թէ ուրիչ գործեաց համար [illegible], մաքուր վիմագրեալ և խիստ արժան.
511 7

ԴԵՂԱՐԱՆ
ՍԱՄԻԿ ԱՍԱՏՈՒՐԵԱՆ
ԿԷՏԻԿ-ՓԱՇԱ
Թիւ 2—Պալի-Փաշա եօգուշու—Թիւ 2
ՄԱՍՆԱՒՈՐ ՏՈՒՆ

Առաջին կարգի եւ ամենամաքուր դեղօրէից, [illegible] եւ [illegible], ուղղակի Բարիզու Գաղղիացի Դեղագործաց Ընկերութեան վաճառատունէն բերել տըւած.

Մթերանոց ամենաընտիր և զուտ ձկան իւղի, որ բազմաթիւ չքադրամներով վարձատրեալ Անգլիական հռչակեալ Բէթեւ Մօլլէրի տունէն մեծ քանակութեամբ բերել տրուած է.—Թարմ հանքային ջուրեր, ընտիր գօնեաքներ, Գինեգնայի և Պօտտոյի գինիներ, Ամէռ Բիքօն, Շօբօլամ, Ֆարին Լաքթէ, Փօլոնեայի ջուր, անգլիական հոտաւէտ նիւթեր, ակռաները մաքուր պահելու փոշիներ, եւլն. եւլն.—Դեղագիրք մանրակրկիտ ճշգրտութեամբ կը պատրաստուին.

ԳԻՆԵՐԸ ԽԻՍՏ ԶԱՓԱՒՈՐ
1226 4—12

ՏՕՔԹԷՕՐ ՏԻՐԱՆ ՔԱԲԱՄԱՃԻ մասնագէտ մանկաբարձ, պատիւ ունի ծանուցանել իւր Արգոյ յաճախորդաց թէ իւր բնակութիւնն այս անգամ փոխադրած է Բերա, [illegible] փողոց, Թիւ 6, ուր պատրաստ է իրեն դիմող հիւանդները դարմանել ամեն օր, յետ միջօրէի, ժամ 8-11 ըստ տաճկաց.
1112 17—20

ՕԳՏԱԿԱՐ ԴԵՂ ՄԸ
ՎԱՆ ՍԱԽՐՃԻ. յօդացաւի՝ մէջքի ցաւի՝ թևի և ոտքի ոսկորներու միակ դարման, որոյ օգտակարութեանը կը վկայեն հազարաւոր անձինք որք գործածած են զայն. կը ծախուի մեծ և փոքր քանակութեամբ, Պոլիս՝ մահմուտ փաչայի վերն, Եարըմ խանի դէմ՝ սեղանաւոր և ջրավաճառ Սէմէրճեան Եղբարց խանութը՝ Թիւ 206.
1109 14—26

Ջերմապէս կը յանձնարարենք մեր ընթերցողաց գործածել Հէնրի Միւռի Օշարակն, բուժելու համար իրենց ջղային հիւանդութիւնները, գլխու պտոյտները, քընատութիւնները, ջղային ցնցումներ եւն.
Փոքրաքանակ կը վաճառուի ամեն դեղատանց մէջ. Կեդրոնատեղին է Դեղագործական Մթերանոցն, 35, Ղալաթիա մեծ փողոց.
776

ԻԼԱՆ

ՊԱԳԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Նիզամիյէ էրզագ անպարը իչին միւպայեա օլունաճագ օլան իքի եիւզ պինտէն տէօրթ եիւզ պին գըյէյէ գատար գուրու ֆասուլեանըն իհասընա թալիպ օլանլարըն իչպու Թըշրինի էվվէլըն ռումինին օն պէչինճի կիւնինէ գատար հէր կիւն մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր.

8 Թըշրինի էվվէլ 1887 1218

Նօ. 24 1—3

ԻԼԱՆ

ՊԱԳԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Նիզամիյէ սարրաճխանէ անպարընտա պիր սէնէի քեամիլէ խիթմաթընա գատար լիւզումընա կէօրէ իմալ իթտիրիլէճէք օլան ավանիի նուհասիյէտէն չարխա չէքիլմէմիչ նէվինին պէհէր քիլօսը իրմի եէտի պուչուգ բարայա վէ չարխա չէքիլմիչ նէվինին տախի պէհէր քիլօսը իւչ ղուրուչ սէքիզ բարա իւճրէթլէ իմալի թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ Թըշրինի էվվէլը ռումինին օն պէչինճի կիւնիւնէ գատար պէհէր կիւն միւնագասասը պիլ իճրա մէզքիւր կիւնտէ գարարը գաթիի վիրիլէճէկինտէն, իմալ իթմէյէ թալիպ վէ օն եէտինճի ճումա իրթէսի կիւնիւ նիւզտէ պէչ թէնզիլինէ բաղլիպ պուլունանլարըն մագամը Սէրասկէրի լէվազըմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր.

8 Թըշրինի էվվէլ 1888 1219

Նօ. 25 1—3

ՀԱՆՔԱՅՋՐԱՅԻՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ

VICHY

ՎԻՇԻ

Ֆրանսա (գաւառ Ալիէ)

ԿԱԼՈՒԱԾ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ

Վարչութիւն՝ Փարիզ, 8, Պուլվար Մոնմարթր

GRANDE GRILE. — Աւշային տկարութիւնք, մարսողական ճանապարհաց հիւանդութիւնք, լեարդի և փայծաղի խցումն, ներքին գործարանաց խցմունք, մաղձային քար և այլն։

HOPITAL — Մարսողական ճանապարհաց հիւանդութիւնք, ստամոքսի ծանրութիւն, դժուարամարսութիւն, ախորժակի պակասութիւն ստամոքսի, ջղացաւ, անմարսութիւն։

CELESTINS — Երիկամանց և փամփուշտի տկարութիւնք, միզական աւազ և միզական քար, յօդացաւ, շաքարախտ (Տիաբէթ), սպիտակուց – միզական (Ալպիւմինիւր)։

HAUTERIVE — Երիկամանց և փամփուշտի տկարութիւնք, աւազ, քար, յօդացաւ, շաքարամիզութիւն, սպիտակուց – միզական։

Աղբիւրին անունը պէտք է փնտռել շիշերուն քաղուկին վրայ։

Պոլսոյ ամեն դեղագործաց և դեղավաճառաց քով կը գտնուի։ 667

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ Հ. ԼԱՆԺ

24, Բէրչէմէ պողոց, Ղալաթիա

ԽՈՀԱՆՈՑԻ ԳՈՐԾԻՆԵՐ

(Պղնձէ, ձուլածոյ և թիթեղէ երկաթէ)

ԽՈՀԱՆՈՑԻ ՁՄԻՆԷՆԵՐ

ԲԷՏՐՈԼԻ, ՏԱՔՑՈՂ ՎԱՌԱՐԱՆՆԵՐ

Քրիստոֆլէ ոսկերչական գործեր

ԴԱՆԱԿՆԵՐ

ՊԱՐՏԷԶԻ ՆԱՀԵՐ

Ջրհանք Հրշէջ դիւրատար մեքենաներ	Ռազդուլթեան Գործիներ Աւազանի յատրուաններ

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՄԵՔԵՆԱՅՔ

ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆ ԶԱՆԳԱԿ

ԵՐԿԱԹԵԱՅ ՄԱՆՐ ԳՈՐԾԻՔ

ՇԻՆՈՒԱԾՈՅՆԻՒԹՔ

Ամեն տեսակ գործիքներ

Տամանոցք-Կշռորդք-Ցորենի կշռորդ

Սառուցի գործիներ — Սառուցամաններ Սառուցեալ ըմպելեաց գործիներ Գինւոյ մամուլներ	Տուշ — Լոգարան Լուացք Պտղահաններ — Խցագիր մեքենայ

32, Մահմուտիէ ճամբա, Ղալաթիա

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ Հ. ԼԱՆԺ 676

ԲԺԻՇԿՆԵՐՈՒ ՀԱՅՑՈՒՑԵԼ

ԲՈՒՏՕՆԱ (Գորսիքա), Բնական հանքաջուր երկաթախառն, թթուային, կազային. ամենազօրաւոր դարման ընդդէմ արեան տկարութեան, դեղնութեան, տենդի, ստամոքսի ցաւերու, և արեան նուազութենէն յառաջ եկած ամեն հիւանդութեանց։

ՀԱՆՔԱՅԻՆ ԲՈԼՈՐ ՋՈՒՐԵՐԷՆ ԳԵՐԱԶԱՆՑ։

Հանքին տէրն է Ֆ. Մոլինառի, 2, Պոլօ փողոց, Մարսիլիա։ Կ. Պոլսոյ մէջ գործակալք են ՓԱՌԱՎԻՍ և ԲԵՌՆԻԲԻՐԻ, Ասսա խան, 4, Մաքսի փողոց, Ղալաթիա, կը ծախուի գլխաւոր դեղարանաց մէջ 621

ՍԻՆԿԵՐԻ

ՃՇՄԱՐԻՏ ԿԱՐԻ ՄԵՔԵՆԱՅՆԵՐԸ

Կը գտնուին միմիայն ի Պոլիս, Մահմուտ բաշա, 90,—ի Կալաթա Կլավանի խան, 2,—ի Բերա, Կալաթա Սէրայի դիմաց։

Ժ. ՆԻԼՏԼԻՆԿԵՐ

Վճարման դիւրութիւն

Զգուշանալ կեղծերէն։ 626

ՖՐԷՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Այս կանոնաւորապէս կը բանին Լիվըրբուլէ և Ալեքսանդրիոյ մէջ.

Անուանք	Թոնոլ	Անուանք	Թոն
Ալճէրիան	2500	Ֆավօնեան	3700
Ալդառեան	2500	Ֆլամինեան	3700
Անատոլեան	2500	Ֆլավեան	3700
Աթենեան	2500	Իպերիան	5500
Արմենեան	3700	Իլիրեան	5500
Պամփիլեան	6000	Իստրիան	5500
Պալլարեան	5000	Լէմնեան	2200
Քասթելեան	800	Լիկուրեան	2500
Սայրենեան	2000	Լեօնդ	800
Տուրի	700	Մալթեան	700
Էճէրեան	3700	Բէրսեան	3800
Ֆլոռեան	3700	Վալենսիան	6800
Ֆրիգեան	3700	Վիրճինեան	6800

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւն

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ԷՏՈՒԱՐՏ ԼԱՅՈՆԹԷՆ Գործակալ

Թիւ 1, Մէհմէտ Ալի փաշա խան, Ղալաթիա.

Նաւատէրք, Ֆրէտերիք Լէյլանտ և ընկ. Լիվըրբուլ

Գործակալութիւնք.

Կ. Պոլիս, Էտուարտ Լայոնթէն.

Ճիպրալթար, Փ. Պ. Քարվըր Եղբարք

Ալեքսանդրիա, Կ. Լ. [illegible] և ընկ.

Մալթա, Ֆ. Քամիլլերի.

Սիրա, Ս. Վլոքոփուլօ Օրլէ և ընկ.

Զմիւռնիա, Գ. Ուիթըլ և ընկ.

546

CAISSE GENERALE D'EPARGNE ET DE CREDIT

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՍՆՏՈՒԿ

ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՎԱՐԿԻ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 1,000,000 ՖՐԱՆՔ

500 ֆրանքնոց 2000 արժեթղթերու բաժանեալ

Հիմնեալ ի Բարիզ 1880 ապրիլին

և Անանուն Ընկերութեան վերածեալ՝ 1881 մայիս 4ին

Կեդրոնատեղի 116, հրապարակ Լաֆայէդ, Բարիզ

Վարչական խորհուրդ՝ Պ. լը Սէժան տը Մոնզով (Ֆէլիքս), ատենապետ Պատուոյ Լէգէոնի, նախկին երեսփոխան Պ. Պիւէ (Լէոն) Պ. Դ. Ռօզիվալ (Դ. Ռօզիվալ և ընկ. սանտիկ, սեղանաւորք)

Տնօրէն 1887 ի Տարեշրջանին համար Պ. Օսմօն (Վիքդոր) Պ. Պէլլիւզ (Լէօ)

ՏՆՕՐԷՆ Պ. Մաթիէօ (Մարիս)

ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՎԱՐԿԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՍՆՏՈՒԿԻՆ Նպատակն և առաւելութիւններն են. Խնայողութիւնն ամենուն դիւրամատչելի ընել։ — Քիչ դրամ ունեցողները տէր ընել Բարիզի, Ֆրանսայի քաղաքաց և Ֆրանսայի Գրէտի Ֆոնսիէին պարտաթղթոց, ամսական 5, 10 կամ 20 ֆրանքի վճարմամբ։ — Խնայողութիւնն հրապուրիչ ընծայել, թոյլ տալով գնողին որ դեռ բոլոր սակը չը վճարած մասնակցի վիճակահանութեան և ստանայ տոկոսներն. միանգամայն ամեն անհանգստութիւն բառնալ, ամսական ստացագիր դրամ ստանալով իւր բնակարանէն. —

ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՎԱՐԿԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՍՆՏՈՒԿՆ խնայողական սնտուկներու ամենէն հանճարեղն է. սա գաղափարին վրայ հիմնեալ է թէ խնայողութիւնն աւելի կարեւորութիւն կուտայ արագապէս հաւաքելու դիւրակեցութեան, եթէ ոչ հարստութեան, քան ստանալու փոքր տոկոս մը վճարեալ գումարներէն։

ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՎԱՐԿԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՍՆՏՈՒԿԸ խնայողին կ'առաջարկէ երկու միացեալ առաւելութիւններ, պարգեւի հաւանականութիւն և տոկոս։ Ուստի և, 1880էն ի վեր իւր ձեռքը բերած արժանիքն յառաջացածէն վեր է. 1886ին ունէր աւելի քան 96 000 յաճախորդ, որոցմէ շատերը կարեւոր պարգեւներ շահած են։

Ֆրանսական կամ պելճիքական մէկ կամ մէկ քանի պարտաթղթեր գնելու համար, կը բաւէ իւր ներկայացուցչաց յանձնել առաջին վճարին գումարը. արժէթղթերու թիւնն անյապաղ կը հաղորդուի գնորդին։

Թղթոց համար ընդհանուր գործակալ

Յ. ԳՈՒՅՈՒՄՃԵԱՆ Մուսթաֆա փաշա խան, 6, Պոլիս.

Պ. Պ. Միսաք Մօրուքեան և ընկ. գործակալք յԻզմիր և շրջակայքը Պասսած Եուսուֆ, Իզմիր. Պ. Յ. Պ. Բալեանեան, գործակալ Պրուսայի նահանգին համար, Իփէք խան, Պրուսա. Պ. Սարգիս Սարգիսեան, գործակալ [illegible], Խարբերդ. Պ. Յ. Նալպանտեան, գործակալ ի Կեսարիա. Պ. [illegible], գործակալ յԱտափազար. Պ. Զարեհ [illegible], գործակալ ի Սամսոն. Պ. Պ. Կ. Պօյաճեան և Ընկ., գործակալք ի Տրապիզոն. 748

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ԴԱՈՒԼԸՄԱՆ ԵՒ ՊՈՒՄՊԼԵՐԿԻ

Ի Ղալաթիա Պէօյիւք Միլլէթ խան, միջազգային թղթատարատան վրայի յարկը

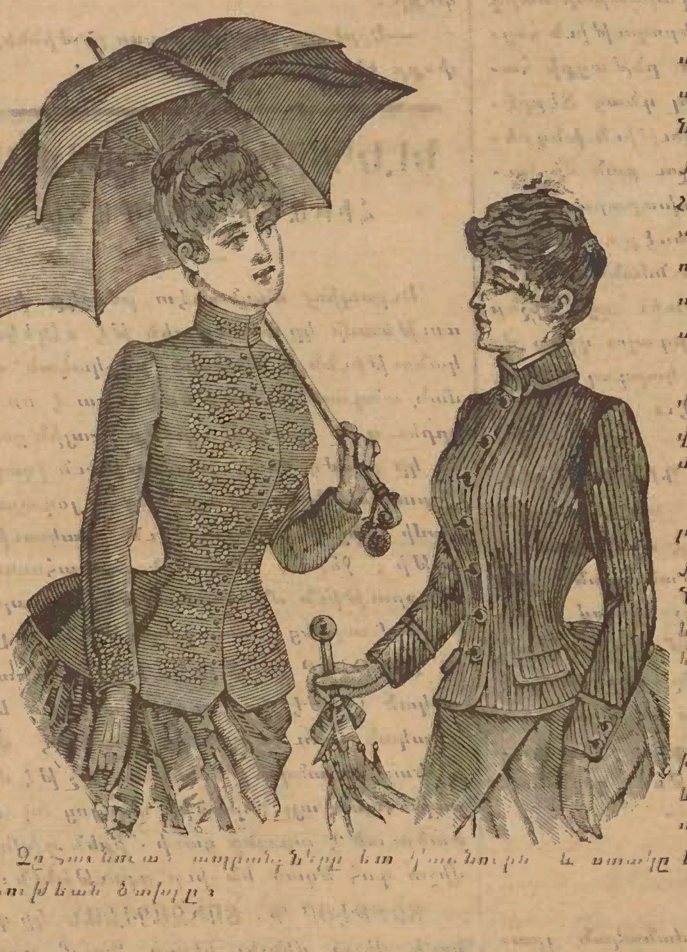

Սոյն վաճառատան մէջ խիստ աժան գներով կը վաճառուին ամեն տեսակ ձեռնակեղէնք, կանանց համար կրկնոցներ, տղայոց համար հագուստներ, կէս շրջազգեստներ, քօուլներ, օժիտի համար ձեռնակեղէնք, բանուածքներ, բազմատեսակ զուլպաներ, թաշկինակներ և այլ այս տեսակ ապրանքներ։

Այս ապրանքներ, որոց ամենքն ալ լաւ տեսակէ են, կը վաճառուին թէ՛ փոքր և թէ մեծ քանակութեամբ։

Այս ապրանքներ կը պատրաստուին Վիէննայի և Պէրլինի յատուկ գործարանաց մէջ։ Նոյնպէս Անգլիայէն, Իտալիայէն և եւրոպական ուրիշ երկիրներէ ևս ապրանքներ կը բերուին։

Գաւառներէ եղած յանձնարարութիւնք կը կատարուին եթէ փոխարէնը փոխանակագրով և կամ թղթատարական դրոշմով ղրկուի։

Զ[illegible] ապրանքները [illegible] և [illegible] կը տրուի զեղչելով փոխադրութեան ծախքը։ 1180

ԵՐԿԱԹԻ ԲԷԲԴՈՆԱՏ

ՌՈՊԷՆԻ

ԲՈՒՆ ԵՐԿԱԹԱԽԱՌՆ ՋՈՒՐ ԴԻՒՐԱՄԱՐՍԵԼԻ

Որ յառաջ կուգայ մին մնուցիչ տարրին եւ երկաթին քաղադրութենէն։

Շատ զօրեղ ախորժաբեր դեղ մ'է, եւ գերազանցապէս կազդուրիչ։

Բէբդոնատ դը Ֆէռ, ներակցող հետ խառնուելով չտարրալուծուիր, ինչպէս կը փնին միւս երկաթախառն պատրաստութիւնները։

Ո՛չ պնդութիւն, ո՛չ ալ լուծում կը պատճառէ և որովհետեւ մարսելու համար մեծ աշխատութեան պէտք չունի, երբեք ստամոքսի ծանրութիւն չպատճառեր։

ԲԷԲԴՈՆԱՏ ՏԸ ՖԷՌ

Կը տրուի կաթիլ առ կաթիլ։

Մէկ անգամուն 10էն 20 կաթիլ իւրաքանչիւր ճաշի առնեն, ոև է հեղուկի կամ կերակուրի մէջ։

Ընդհանուր կեդրոնատեղին է Դեղագործական մթերանոցը, Մեծ փողոց Ղալաթիոյ, 35, կայարան Պէշիքթաշի թրամուէյին։ Փոքրաքանակ կը վաճառուի ամեն լաւ դեղարանաց մէջ։

978 15—26

ԳՈՒԻՆ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ

ՔԻԼԱՅԸՆՍ

Ծովային ապահովագրութիւն։ –Դիմել առ գործակատարն ընկերութեան, Պ. Վ. Ուիթըլ, Ուիթըլ խան Պահչէ-գաբու Պոլիս. կամ Ղալաթիա Մէրթէպանի փողոց Իզզէթ բաշա խան թիւ 6, 686

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ. ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Ի ՀԱՄԲՈՒՐԿ

Ընդհանուր գործակատար ՀԷՐՄ. ՀԷԼՊԻՆԿ

Կալաթա, Բարանթինա փողոց, թիւ 9

ԼԱ ԹՐԱՆՍԱԹԼԱՆԹԻՔ

ՇԱՀԱՒԷՏ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՈՎ ԿԱՊԱՀՈՎԱԳՐԷ

ՏՈՒՆԵՐ, ԽԱՆՈՒԹՆԵՐ, ԿԱՐԱՍԻՆԵՐ, ՇԱՐԺԱԿԱՆ ԳՈՅՔ ԵՒ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԱՊՐԱՆՔ

566

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ

Ընդ Լը Հավր, Կ. Պոլիս և Օտեսա

ԹՈՎՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ՈՐԴԻՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Անուանք	Թոնոլ	Անուանք	Թոնօ
Ալպանօ	2,000	Լէփանթօ	4,500
Անճէլօ	3,000	Մարէնկօ	4,300
Արկօ	1,300	Մարթէլլօ	2,500
Պասսանօ	3,500	Միլօ	2,000
Քօլորատօ	2,200	Ներօ	2,000
Քայրօ	2,000	Օթելլօ	5,000
Տիտօ	2,600	Օրլանտօ	8,000
Տոմինօ	2,500	Օդրանթօ	4,500
Տանտէ	2,100	Օթթօ	2,000
Տուրօ	2,000	Բացիֆիկօ	1,200
[illegible]	2,700	Բալէրմօ	3,200
Էրատօ	2,500	[illegible]	1,700
Էլտօրատօ	1,800	Բլաթօ	2,800
[illegible]	2,600	Ռիալթօ	4,400
[illegible]	2,600	Ռինալտօ	3,200
[illegible]	800	Ռոլլօ	3,000
[illegible]	1,700	Ռոմանօ	5,500
[illegible]	1,600	Ռոմէօ	3,500
Կալիլէօ	5,500	Սալէրնօ	4,000
Հիտալկօ	2,200	[illegible]	2,000
Հէրօ	1,800	Սիլվիօ	2,000
[illegible]	2,200	Սորրէնթօ	4,300
[illegible]		Թասսօ	1,200
[illegible]	2,000	Թ. Ուիլսըն	3,000
[illegible]	3,000	[illegible]	1,300
[illegible]	1,200	Թօլէտօ	2,800
[illegible]	2,300	Թօրանթօ	3,600
[illegible]	2,300	[illegible]	1600
[illegible]	2,200	Զէպրա	3,000
Լէօ	2,000	Զէնօ	41,0

[illegible] շոգենաւը, նաւապետ Նիլ, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն մեկնած է և ամսոյս 26ին աստ կսպասուի։

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւն

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ Ֆ. ՀԻԼՏ ԵՒ ՈՒԹՕ Գործակալք

Թիւ 17–18, Քիւչիւք Միլլէթ խան Ղալաթիա

851

ԲԱԲԱԵԱՆԻ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվըրբուլ, Մանչէսթըր և Օտեսայ մէջ կանոնաւորաբար բանող

Անուանք	Թոնոլ	Նաւապետք
Այա Սոֆիա	3,000	[illegible]
Արքատիա	2,500	[illegible]
[illegible]	2,500	[illegible]
Լոքրիս	2,500	[illegible]
Մասսիլիա	3,500	Մօրդ
[illegible]	2,800	[illegible]

Ընկերութիւնն օրինաւոր գներով վաճառք կ'ընդունի եւրոպական երկիրներու և Ամերիկայի համար։

Ամեն դիւրութիւն և հանգստութիւն կը տրուին ուղեւորաց։

Դիմել առ ԴԱՆԻԷԼ ԲԱՊԱ ԵՒ ԸՆԿ

536 Գործակալք

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվըրբուլ և Մանչէսթըր մէջ բանող

Անուանք	Թոնոլ	Անուանք	Թոնոլ
Քառնագ	4200	[illegible]	3000
[illegible]	4000	Օսիրիս	3000
[illegible]	4000	Նէֆթիս	3000
Սեզոսդրիս	3250	[illegible]	300
Իբիս	3250	Լոթուս	800
[illegible]	3250	Օլինտա	800
Մարէոտիս	3250	[illegible]	700

Դիմել առ Ժ. Թ. ՈՒԻԹՕԼ և ԸՆԿ.

Ուիթօլ խան

ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ

841 31, Ճէյմս Սդրիդ, Լիվըրբուլ

Արտօնատէր Ս. ՏՈՄԱՅԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՒ

L'AVENIR DES FAMILLES Լ'ԱՎԸՆԻՐ ՏԷ ՖԱՄԻՅԼ

ԸՆՏԱՆԵԱՑ ԱՊԱԳԱՅՆ

Ապահովագրական Փոխադարձ Ընկերութիւն՝ Դրամագլխոց վերակազմութեան համար 1880ին կազմեալ, ի Լիոն նօտար Միդիֆիօ տը Պէլէւի ստացած պայմանագրով

Ընկերութեան կեդրոնատեղին է 61, Ռէբիւպլիք փողոց, 61—Լիոն (Ֆրանսա)

Ապահովագրեալ դրամագլուխք 53 միլիոն ֆրանք

Մինչեւ ցայսօր եղած վճարմունք են, 1,000,000 ֆրանք

Տարին չորս վիճակահանութիւն՝ Յունվար, Ապրիլ, Յուլիս և Հոկտեմբեր

Վարչական խորհուրդ. Պ. ՃԻՎԼԷՐ, բժիշկ ի Լիոն, նախագահ.

Պ. ԱԼԼԷՐ, նախկին տնօրէն, հիմնադիր ընկերութեան, ի Լիոն.

ՕՏԻՖՈՒԷ, նախկին շահապ չորրորդ շրջանակի ի Լիոն.

ՊՈՄ, հասութատու ի Լիոն. ԳԼԷՍԼԷՔ կալուածատէր ի Լիոն. ՄՈՒՏԻԷԼ կալուածատէր ի Լիոն. ՌՈՒԹ, հասութատու ի Լիոն. ԺԷՆԷՆ, ի Լիոն Մ. Ժ. ԳԱՀԷՆ, հաշուակալ ի Լիոն, հաշուեքննիչ. Մ. ԱԼԼԷՐ, տեսուչ պատուիրակ, ընդհանուր տնօրէն։

Լ'ԱՎԸՆԻՐ ՏԷ ՖԱՄԻՅԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՆ, որ հաստատուած է նպաստելու համար փոքր խնայողութեան, արագ զարգացում մ'ունեցած է. իւր նպատակն է որոշեալ պայմանաժամի մէջ վերակազմել դրամագլուխն, կանխավճարներու հաւանականութեամբ։—Մուրհակներ կուտայ թէ՛ ի փոխարէն միակ վճարի մը և թէ ամսական համեստ վճարներու (կարելի է ստորագրուիլ ամսական մինչեւ մէկ ֆրանքէ սկսեալ)։ Ապահովագրեալներ ունինք որոնք մէկ ֆրանք մը վճարած էին և երկու հարիւր ֆրանք ստացած են։

Վճարմունք կը կատարուին վիճակահանութեամբք, որք երեք ամիսն անգամ մը տեղի կ'ունենան ի կեդրոնատեղին ընկերութեան, ի ներկայութեան վարչական խորհրդին և շահակիցներու, հանրական այնպիսի գործողութեամբք զորս ամեն մարդ կրնայ ստուգել։

Ընկերութեան գործառնութիւններ պէտք չէ շփոթել վիճակահանութեանց հետ ուր տոմսերը բնաւ արժէք չունին վիճակահանութենէն յետոյ։ Մեր մօտ, ընդհակառակն, ամենուն ալ վճարմունքն ապահովեալ է, քիչ մը կանուխ կամ քիչ մը ուշ, [illegible]։

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹԻՒՆՔ

Ընկերութեանս գործառնութիւնք բազմազան են, ինչպէս Շարժական արժէից և փոխ տրուած դրամագլխոց ապահովութիւն, [illegible]։ Երաշխաւորութիւնք և Գլխավճարք փոխառութեանց և [illegible] մէջ գործածուած դրամագլխոց, Մանկանց համար Օժիտք, Հանգստեան [illegible] համար, Ցկեանս եկամուտներու կազմութիւն, ի մի բան այն ամեն գործառնութիւնք որոց նպատակն է խնայողութիւն։

Այս արդիւնք ձեռք բերելու համար, Ընկերութիւնս հաստատած է զանազան սակագներ որոց վճարմունք տեղի կ'ունենան առաւել կամ նուազ մերձաւոր ժամանակաց մէջ, ըստ բաղձանաց ապահովագրելոյն։

ՍԱԿԱԳԻՆ Ա.

Ամսական 1 ֆրանք, որ վճարուի միայն 60 ամիս, իրաւունք կուտայ 1000 ֆրանքի մուրհակի մը 10 թիւերով որոց ամենքն ալ հաւասարապէս կը մասնակցին ամեն բաշխման, մինչեւ ամբողջովին վճարումն 1000 ֆրանքին։ Մարդ կրնայ ստորագրուիլ այնչափ անգամ 1000 ֆրանքնոց մուրհակի որչափ ամսական վճարէ մէկ ֆրանքնոց։

5 ֆրանքի ամսական բաժին մը, որ 60 ամիս վճարուի, իրաւունք կուտայ, ըստ ընտրութեան ստորագրողին, 5000 ֆրանքի ընկերութեան արժէթղթի մը, կամ միմիայն 3000 ֆրանքի և Լիոն քաղաքի պարտաթղթի մը, որք կը մասնակցին ամեն վիճակահանութեանց և պարգեւներուն, մինչեւ անգամ 50,000 ֆրանքի բաժնին։

Ի փոխարէն ամսական հինգ ֆրանքի, ստորագրողն իրաւունք ունի, ըստ իւր ընտրութեան

1. 500 ֆրանքի, առանձնաշնորհեալ մուրհակ տոկոսներով որք տարուէ տարի կ'աւելնան մինչեւ ցվճարումն, կամ
2. 5000 ֆրանքի, Մուրհակք Սակագին Ա., կամ վերջապէս
3. 1000 ֆրանքի, հիմնադրի մուրհակի մէկ տասներորդով։

Ծան. Ընթացիկ տարեշրջանին մէջ հիմնադրի Մուրհակներն ստացան 80 ֆրանք շահաբաժին, և ներկայ տարեշրջանին մէջ, շահաբաժինք պիտի լինին 100 ֆրանք մէն մի թուղթի վրայ։

Ի փոխարէն ամսական 8 ֆրանքի, ստորագրողն ըստ իւր ընտրութեան իրաւունք ունի 3000 ֆրանքի, Մուրհակք Սակագին Ա. և առանձնաշնորհեալ Մուրհակի մը՝ 500 ֆրանքէն վճարելի, և աճելով տոկոսներ որք երկթալով կ'աճին մինչեւ վճարման օրը։

Ծան. Կը մնայ միայն ի վճարել 1921 առանձնաշնորհեալ մուրհակ.

Ի փոխարէն ամսական 10 ֆրանքի, ստորագրողն իրաւունք ունի ըստ իւր ընտրութեան.

3000 ֆրանքի, Մուրհակք Սակագին Ա. և Պարտաթղթի մը, կամ 1877ի Գրէտի Ֆոնսիէէն, կամ 1871ի Վիլ տը Բառիզէն, կամ Վիլ տը Մառսէյլէն (այս երեք արժէթղթերը վճարելի են 400 ֆրանքէն) կամ 1883ի Օպլիկասիօն Ֆոնսիէռ մը 500 ֆրանքնոց, կամ վերջապէս

5000 ֆրանքի, Մուրհակք Սակագին Ա. և Բանամայի պարտաթղթի մը, շրջաբերութիւն 1888ի.

Վերջապէս, ի փոխարէն ամսական 12 ֆրանքի, ստորագրողն ըստ իւր ընտրութեան իրաւունք ունի.

3000 ֆրանքի, Մուրհակք Սակագին Ա. ինչպէս նաեւ 1879ի Ֆոնսիէռ կամ Գոմիւնալ Օպլիկասիօնի մը, վճարելի 500 ֆրանքի, կամ վերջապէս Իւրօդէքեռ Օպլիկասիօնի մը (Գրէտի Ֆոնսիէին հետ միացուած և 1000 ֆրանքէն վճարելի)։

ՍԱԿԱԳԻՆ Բ.

Այս սակագնոյն մէջ, Մուրհակներն 500 ֆրանքէն վճարելի են մէկ տարիէն առ առաւելն միայն 25 տարուան ժամանակամիջոցի մը մէջ, կանխավճարներով որք տեղի կ'ունենան երեք ամիսն անգամ մը վիճակահանութեամբք։—Բաժիններն ամսական են և 2 ֆրանքի. առ առաւելն կը պահանջուին մինչեւ 15 տարի. կը դադրին երբ մուրհակը վաստկի վիճակահանութեան մէջ։

ՍԱԿԱԳԻՆ Գ.

Այս սակագնոյն մէջ, մուրհակք վճարելի են մէկ տարիէն առ առաւելն մինչեւ 12 տարուան ժամանակամիջոցի մը մէջ, կանխավճարներով որք տեղի կ'ունենան ամեն տարի յունվարին, ապրիլին, յուլիսին և հոկտեմբերին. առաջին երեքն 100 ֆրանքէն և հոկտեմբերինն 500 ֆրանքէն։—Ամսական բաժինները 2 ֆրանքի են և միայն 50 ամիս վճարելի են։

ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

Լ'ԱՎԸՆԻՐ ՏԷ ՖԱՄԻՅԼ ապահովագրական ընկերութիւն մ'է հաստատեալ ըստ հրամանագրոյն 1868 յունուար 22ի, և հետեւաբար կը գործէ ընդ հսկողութեամբ պետութեան։ Հեռի լինելով շահախնդիր կամ առեւտրական ոև է գործէ, ոև է վտանգի ենթակայ չէ։

Իւր գանձած դրամը ընկերութիւնը կը գործածէ Պետական Արժէթղթոց, Գանձոց Թուղթերու կամ Պետութեան, քաղաքաց և նահանգաց երաշխաւորութիւնք կրող թղթերու. այս գումարը բաւական է ապահովելու համար իւր շրջաբերութեան հանած բոլոր մուրհակներուն վճարումն, այնպէս որ մէն մի ստորագրող բոլորովին ապահով է ստանալու իւր ապահովագրութեանց ամբողջ գումարը։

Տեղեկութեանց և բաժանորդագրութեան համար դիմել առ Պետրոս էֆ. Ամպարճեան, գործակալ ընկերութեան ի Կ. Պոլիս, Թաշ խան, Թիւ 40, Պահչէ-Գաբու, Պոլիս։ 1081

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

„ՏՕՅՉԸՐ ԼՕՅՏ"

Ի ՊԷՌԼԻՆ

Շահաւոր պայմաններով կապահովագրէ ամեն տեսակ ապրանք, դրամածրարք, և այլն, շոգենաւով եւ առագաստանաւով ուղարկուած։

Ընդհանուր գործակալ Կ. Պոլսոյ

ՏԻՐԱՆ ՆԱԶԱՐԵԱՆ

Թիւ 1 Հավուզլու խան, Պոլիս

791

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴՄԷՋ Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԵՒ ՔԻՒՉԻՒՔ–ՉԷՔՄԷՃԷԻ

Սկսեալ ի 1 Հոկտեմբեր (Ն. Տ.) 1887, մինչեւ ցնոր տնօրինութիւն

Կ. ՊՈԼՍԷՆ ՔԻՒՉԻՒՔ–ՉԷՔՄԷՃԷ

ԹՈՒԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԽՄԲՈՑ

	4	6	8	10	2	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42					
	Առաւօտ											Իրիկուն														
	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.
Կ. Պոլիս	6 15	6 49	7 17	7 45	8 15	8 41	9 10	10 11	10 37	11 10	11 38	1 49	2 17	2 50	3 46	4 14	4 47	5 16	5 49	6 18	6 44	...	...	...	...	...
Գում-գաբու	6 27	6 58	7 26	7 54	8 26	8 50	9 19	10 20	10 46	11 19	11 47	1 58	2 26	2 59	3 55	4 23	4 56	5 25	5 58	6 27	6 53	...	...	...	...	...
Եէնի-գաբու	6 32	7 2	7 30	7 58	...	8 54	9 23	10 24	10 50	11 23	11 51	2 2	2 30	3 3	3 59	4 27	5	5 29	6 2	6 31	6 57	...	...	...	...	...
Տաւուգ փազար	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Սամաթիա	6 39	7 8	7 36	8 4	...	9	9 29	10 30	10 56	11 29	11 57	2 8	2 36	3 9	4 5	4 33	5 6	5 35	6 8	6 37	7 3	...	...	...	...	...
Եէտի-գուլէ	6 44	7 12	7 40	8 9	8 37	9 4	9 32	10 34	10 59	11 33	12	2 12	2 39	3 13	4 9	4 36	5 11	5 38	6 13	6 40	7 8	...	...	...	...	...
Մագրիգիւղ	6 57	7 24	7 51	8 21	8 52	9 16	...	10 46	...	11 45	...	2 24	...	3 24	4 21	...	5 23	...	6 25	...	7 20	...	...	...	...	...
Այ Ստեֆանօ	...	7 33	...	8 30	9 4	9 25	...	10 55	...	11 55	...	2 33	...	...	4 30	...	5 32	...	6 35	...	7 29	...	...	...	...	...
Քիւչիւք Չէք.	...	...	...	...	9 14	...	...	...	...	12 3	...	...	...	...	...	...	...	...	6 43	...	...	...	...	...	...	...

ՔԻՒՉԻՒՔ–ՉԷՔՄԷՃԷԷՆ Կ. ՊՈԼԻՍ

ԹՈՒԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԽՄԲՈՑ

	3	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	1	41					
	Առաւօտ										Իրիկուն															
	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.
Քիւչիւք Չէք.	...	6 40	...	...	...	...	...	...	...	...	...	1 40	...	...	...	...	...	...	...	6 2	...	...	...	...	...	...
Այ Ստեֆանօ	6 20	6 49	...	7 45	...	8 40	...	9 43	...	11 10	...	1 49	...	2 50	...	...	4 47	...	5 49	6 13	...	...	...	...	...	...
Մագրիգիւղ	6 31	6 59	7 27	7 55	8 23	8 51	...	9 53	...	11 20	...	1 59	...	3	3 56	...	4 57	...	5 59	6 27	...	...	...	...	...	...
Եէտի-գուլէ	6 43	7 11	7 39	8 8	8 35	9 4	9 38	10 5	11 4	11 32	1 27	2 11	2 44	3 12	4 8	4 41	5 10	5 43	6 12	6 42	7 6	...	...	...	...	...
Սամաթիա	6 47	7 15	7 43	8 12	8 39	9 8	9 42	10 9	11 8	11 36	1 31	2 15	2 48	3 16	4 12	4 45	5 14	5 47	6 16	...	7 10	...	...	...	...	...
Տաւուգ փազար	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Եէնի-գաբու	6 53	7 21	7 49	8 18	8 45	9 14	9 48	10 15	11 14	11 42	1 37	2 21	2 54	3 22	4 18	4 51	5 20	5 53	6 22	...	7 16	...	...	...	...	...
Գում-գաբու	6 57	7 25	7 53	8 23	8 49	9 18	9 52	10 19	11 18	11 46	1 41	2 25	2 58	3 26	4 22	4 55	5 24	5 57	6 26	6 52	7 20	...	...	...	...	...
Կ. Պոլիս	7 5	7 33	8 1	8 31	8 57	9 26	10	10 27	11 26	11 54	1 49	2 33	3 6	3 34	4 30	5 3	5 32	6 5	6 34	7	7 28	...	...	...	...	...

Փոքր ծրարներն անխտիր կ'ընդունուին ամեն կառախմբի մէջ, իսկ մեծ ծրարք Պոլսէն Մաքրի գիւղ կամ աւելի հեռի կայարանաց միջեւ բանող կառախմբոց մէջ միայն։ Թիւ 1 և 2 կառախումբերն ունին Ա. Բ. և Գ. կարգի վակոններ, միւս կառախումբերն ունին միայն Բ. և Գ. կարգի վակոններ։ 576